

(ISSN: 2587-0238)

Güngör Akıncı, A. & Tülüce, A. (2023). A Study On The Views of Administrators, Teachers and Students Regarding The Restructuring Of The Museums Of Education History, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 8(23), 1466-1523.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.644>

Article Type (Makale Türü): Research Article

A STUDY ON THE VIEWS OF ADMINISTRATORS, TEACHERS AND STUDENTS REGARDING THE RESTRUCTURING OF THE MUSEUMS OF EDUCATION HISTORY¹

Besime Arzu GÜNGÖR AKINCI

Asst. Prof. Dr., Zonguldak Bülent University, Zonguldak, Turkey, besimearzu@gmail.com

ORCID: 0000-0002-6641-5351

Abdurrahman TÜLÜCE

Master Student, Zonguldak Bülent University, Zonguldak, Turkey, atuluce07@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-0038-3593

Received: 18.02.2023

Accepted: 14.08.2023

Published: 01.09.2023

ABSTRACT

In this study, the views of students, teachers and administrators were taken into consideration in order to emphasize how museums on the history of education can be structured and their importance. Careful preservation of past values and the transfer of these values to future generations are of great importance in terms of ensuring social and cultural continuity. Through education, it may be possible to preserve cultural heritage with all its richness and values and transfer it to future generations. Educational History Museums have a very important role in the transfer of social culture from one generation to the next in our country as in the whole world. It may be possible for school museums to concretize abstract concepts with visual and auditory stimuli and contribute to the learning process of students. Within the scope of this study, the opinions of students, teachers and administrators were consulted in order to create educational history museums and to reveal their contribution to educational activities. A semi-structured interview form was applied as a data collection tool and the collected data were analyzed by dividing them into themes. The data were analyzed using the content analysis method with the help of NVivo 11, a qualitative data analysis software. At the end of the study, the opinions of the students, teachers and administrators participating in the research were put forward on the contribution of educational history museums to educational activities, their purpose, importance and the elements recommended to be included in the educational history museum.

Keywords: Museum, education, history of education, school museum

¹ This study is derived from Abdurrahman Tülüce's master's thesis entitled "Opinions of Students, Teachers and Administrators in the Structuring of History of Education Museums", prepared under the supervision of Besime Arzu Güngör Akıncı.

INTRODUCTION

Education, in general, is defined as the process of changing the desired behavior of the individual through his/her own experiences and intentionally. (Ertürk, 1991). At the end of the training, it is expected that there will be a cognitive, affective or kinesthetic change in the individual (Yılmaz, 2016). Education is the product of centuries of development. While renewing itself, the education system tries to both avoid repeating the mistakes of the past and to determine which of the cultural accumulations of education should be continued and which should be changed (Gözüküçük, 2016). The history of education reveals the educational activities, systems and processes experienced in the past in order to shed light on today's educational activities (Başaran, 1999). With information on the history of education, it is possible for students to comprehend educational activities in historical depth and integrity, to learn lessons from past experiences and to help the search for new solutions. (Akyüz, 2021). The history of education forms an important part of human history and plays an important role in the cultural, social and economic development of societies. Therefore, educational history museums provide an important resource for students, teachers and other visitors to understand past educational practices and systems. History of education museums are also important institutions that help preserve this history and pass it on to future generations. However, the structuring of museums and the determination of their content should not be based solely on the decisions of experts. At this point, the opinions of students, teachers and administrators are also important. This thesis aims to determine the opinions of students, teachers and administrators in the structuring of educational history museums. In line with this purpose, in determining the contents to be included in the museums; students' interests and expectations, teachers' opinions on the use of museums for educational purposes, and administrators' suggestions on the management and operation of museums were tried to be determined.

The element of education, which has been adopted as the main factor of development since the early years of the Republic, initially focused on literacy in the country and then continued with the effort to raise exemplary citizens (Şenkaloğlu, 2021). Atatürk attaches great importance to the education and training of all citizens, and insists that especially female students receive education and training under equal conditions. According to the Basic Education Law of 1973, every student who has completed basic education and is eligible to enter secondary education has the right to continue secondary education and to benefit from secondary education to the extent of his/her interests, abilities and talents" (Dönmez, 2005). On March 1, 1923, Mustafa Kemal Atatürk, in his speech at the Turkish National Assembly, called for the opening of "museums" and "fine arts exhibitions"(Batır, 2018).

The first "school museum regulation" was published in 1927 under the name "School Museum Guide". Based on the regulation, a temporary education museum was established in the compound of the Ministry of National Education in Ankara Ulus district, which continued its activities until 1939. In 1933, a "Temporary Education Exhibition" was opened in moving train wagons. This train stopped for a few days at all stations on the Ankara Samsun route, showing educational materials to the citizens in that region, and providing practical examples of lessons and informative talks to educators. In 1933, for the 10th Anniversary of the Republic ceremonies, an educational exhibition covering 25 different sections was opened at the "Ankara İsmet Paşa Girls' Institute " and

Trade High School and a guide was published about the exhibition. It is stated that the guide includes all materials related to education and training in Turkey between 1923 and 1933. Until 1971, the 'General Directorate of Antiquities' under the Ministry of National Education was responsible for the preservation and protection of historical, cultural and natural values and materials in museums. As of 1975, museums were affiliated to the Ministry of Culture and Tourism. School and educational museums initiatives, which lost their relevance in the following years, came to the agenda again with the "School Museums Directive" published in 1986. In this directive, it is stated that 'educational museums' should be established in institutions providing education in Turkey (Batır, 2018; Koçak, 2006). According to the decision of the "Board of Education and Instruction" of the Ministry of National Education published in 2005, awareness of museums and school museums has started to be created in the light of the continuation of the courses in museums according to the course content, training courses on museology and information guides on how to conduct education and training in the museum. (Özben, 2017).

Today, school education and educational methods are frequently discussed. In particular, many methods are being tried to increase the efficiency of classroom education. The efficiency of the rote learning model in the classical school approach, which records the information in textbooks or what the teacher conveys without interpreting it, is being debated. Out-of-school or continuing education has an important place in contemporary societies in order to ensure the cultural development of everyone, whether they are of school age or not, and to raise individuals to higher levels of personal achievement. In this direction, the literacy mobilization carried out on a public level in the form of public education centers, evening high schools, radio broadcasts, and education by letter constitute the entirety of educational activities. (Yazar & Keskin, 2018). In this context, in addition to encouraging the desire to learn and arousing a sense of curiosity in students, it is of great importance that abstract education can be made concrete with visual and auditory stimuli. (Fidan, 2012). Based on the motto of lifelong learning, it has become clear that schools are not the only source of education, and that education can also take place in other areas such as museums. Therefore, the view that museums, due to their historical and cultural background, can carry out the educational task together with schools has emerged. (Güleç vd., 2012). There continues to be an unchanging understanding of culture that is limited to the careful protection of the values of the past and their transmission to future generations with due respect. It is possible to transmit this cultural heritage to future generations with all its richness and value through education. (Çelikkaya, 1991).

In this sense, educational history museums have a very important role in the transfer of social culture from one generation to the next in our country as in the whole world. In other words, museums and education in museums have started to be seen as a part of the education curriculum with their visual, auditory and observational transmission (Özmen, 2018). Education through the museum, "education in the museum" has been one of the most important tasks of museums since the 1900s. Education in museums is seen as effective in the education of society by moving away from the understanding of dysfunctional museology and collecting and researching the transformations of society and cultural accumulations for the benefit of society (Hopper, 1999). In addition to the educational functions of museums, we can say that societies have a historical memory in terms of understanding both their own cultures and the cultures of other societies. (Mercin, 2015). Museums have

educational roles beyond the classical museology approach of collecting, preserving and displaying natural and cultural materials. The realization of education in the museum environment with concrete objects, unlike traditional learning methods, brings results that make effective learning permanent. (Sert, 2019). In other words, beyond the unconditional acceptance of book information, it enables the student to have scientific thinking by making inferences between the objects and information in the museum. In this sense, there is a transformation from "classical museology" to "contemporary museology" in the world and in our country (Koçak, 2006; Maccario, 2002). With museums of the history of education, schools have the opportunity to connect the past and the future, while at the same time raising awareness of out-of-school education and training that enables functional learning. (Baloş & Karadeniz, 2019). Transferring the historical and cultural values of a society to future generations is of great importance for the spiritual existence of a society. In this context, museums are the main element that ensures the transfer of historical and cultural values to future generations. Museums are of great value as living cultural monuments. Museums ensure the protection and transfer of cultural values to future generations by collecting and protecting the tangible values that have come to the present day in the historical process (Üztemur vd. 2018).

Looking at the literature, Ata (2002), Aktekin (2008), Filiz (2010), Çalışkan & Çerkez (2012), Meydan & Akkuş (2014) and Aktin (2017) have conducted important studies in the field of museology and museum education. In these studies, the importance of museums is generally revealed and the utilization of museums for educational purposes is emphasized. When we look at the literature, it is seen that studies on school museums and their importance are limited. This study is of great importance to reveal the importance of school museums and how school museums can be structured. In addition, it is also important that the opinions of school administrators, teachers and students were consulted as school members in the structuring of school museums within the scope of this study. This study is of great importance in terms of contributing to the structuring of history of education museums, which play a major role in transferring the rich Turkish History of Education heritage to future generations, and contributing to the positive development of the education system. It is thought that this study will provide an important resource for experts, teachers and people involved in the management of museums in the field of educational history museums. The problem statement of the study is "What are the opinions of school administrators, teachers and students about the establishment and importance of History of Education Museums in schools?". The sub-problems of the study are as follows:

1. What are the recommended items to be included in the museum of the history of education?
2. What is the primary purpose of school museums?
3. What are the elements that make school museums unique?
4. What are the artifacts and objects to be left to future generations?
5. What are the expectations from school museums?
6. What are the requirements for school museums to be educational and intriguing?
7. What is the effect of school museums on achievement?
8. Do school museums have an effect on interest in the lesson?

METHOD

Research Model

In this study, phenomenology design, which is a qualitative research model, was preferred. Phenomenology model is accepted as a research method used in social sciences and is frequently used especially for qualitative research. With this model, it is aimed to reveal the participants' understanding of a certain phenomenon. Phenomenology is a qualitative research method used to describe people's feelings, thoughts and perceptions about a particular concept or phenomenon. (Rose, Beeby & Parker, 1995). The aim of phenomenology is to uncover people's views and experiences. Researchers try to understand individual experiences on the topic they are investigating by having participants speak directly and explain their experiences. In this study, the experiences of students, teachers and school administrators, who are the users of museums, on the structuring of educational museums were revealed.

Study Group of the Research

The research group of the study was selected by purposive sampling method. In purposive sampling method, the researcher can determine the people to be included in the sample based on previous knowledge, experience and observations. The criterion was taken as a criterion to form the sample from people, events, objects or situations with the qualities determined in relation to the problem (Büyüköztürk, 2018). The participants of the study consisted of 3 administrators, 7 teachers and 17 students who were working and studying at Mimar Sinan Vocational and Technical Anatolian High School in Yenimahalle district of Ankara province and Ankara High School in Altındağ district during the 2022-2023 academic year. The participants of the study consisted of a total of 27 people, 12 of whom were female and 15 of whom were male. The purpose of selecting these two schools for the research is that the deep-rooted history and cultural richness of the schools from the past are thought to contribute to the research and that there is an educational history museum in the schools. Volunteerism was taken as the basis for selecting the participants to get opinions about the school museum. The participants were abbreviated using the code (A) for school administrators, (T) for teachers and (S) for students.

Data Collection Tools

A semi-structured interview form was used as a data collection tool. Since qualitative research is based on evaluation, it is an approach that envisages understanding the research from a broad perspective in its own ordinary process and framework (Neuman, 2009). The interview form was prepared by the researcher as a data collection tool. It consists of two parts. The first part of the form includes demographic information and the second part includes research questions. In the study, the opinions of students, teachers and administrators about educational history museums were revealed by asking open-ended questions with a semi-structured interview form.

Data Analysis

In this study, content analysis was used to analyze the data obtained through semi-structured interview forms. The main purpose of content analysis studies is to bring together the collected data within the framework of certain themes and interpret them in a way that the reader can understand (Yıldırım & Şimşek, 2006). In this study, content analysis was applied with the help of NVivo 11, a qualitative data analysis software, and the data obtained from the interview forms were analyzed by dividing them into themes. The data obtained were quantified and presented in tables.

Validity and Reliability of the Research

Validity and reliability are the most important steps in academic studies. In this direction, it is important for the researcher to manage the process by isolating the events and phenomena from their own experiences in terms of the accuracy of the research results (Yıldırım, 1999). The credibility and validity of the research data were increased by using multiple analyst triangulation. Analyst triangulation is "having two or more people independently analyze the same qualitative data and compare their findings" (Patton, 2014, p. 560). In this study, two researchers analyzed the data to ensure data consistency.

FINDINGS

Recommended Items to be Found in the Museum of the History of Education

The participants of the study were asked the question "What would you like to see in the History of Education Museum to be established in your school?". The opinions of the administrators, teachers and students who participated in the research were analyzed according to themes with Frequency (F) information.

Table 1. Recommended Items to be Found in the Museum of the History of Education

Themes	Sub-Themes	Administrator	Teacher	Student
		F	F	F
Souvenir	Documents	3	4	4
	Videos		2	
	Success stories			1
	School staff and students			1
	Products made at school		1	
	Clothes			1
Information and documents related to Atatürk		2	1	2
Women's Specific Rights		1		
Education materials	Laboratory, workshop etc. materials		4	9
	Textbook, blackboard, chalk, etc.		4	7
Art works				4
Historical characters				2

Regarding the elements that should be included in the museum of the history of education, the participants stated that there should be memories, information and documents about Atatürk, women's rights, educational materials, works of art and historical characters. Regarding the theme of memories, documents, success stories, school staff and students, products made in school and clothes should be included as sub-themes. In addition, under the theme of educational materials, there are sub-themes such as laboratory, workshop, etc. materials, textbooks, blackboard, chalk, etc. When Table 1 is analyzed, it is seen that the opinions of administrators, teachers and students are mostly gathered under the documents under the theme of memories and laboratory, workshop, etc. materials under the theme of educational materials. In this sense, these findings can be interpreted as that History of Education Museums evoke materials related to education in students, teachers and administrators. The opinions of the participants regarding these are as follows:

Some opinions on the theme of memories are as follows:

“Written and visual archive materials, photographs”. (T1)

“Educational tools, photographs, books, materials used from the past of our school until today”. (S4)

“Success stories of former students, exam papers, report cards and graduation certificates etc.”. (S14)

“The memory book/archive, which is a digital collection of photographs of students, teachers and administrators who have studied at this school so far, organized by year, should be updated according to the graduates”. (S3)

Some opinions on the theme of information and documents related to Atatürk are as follows:

“During Atatürk's visits to the school, when he entered the classroom and chatted with the students, he expressed the heroism of women in the War of Independence and stated that female students would also be given military service lessons, he said that the second deficiency was that they did not have the right to be elected, he said that you will soon have this right, then military service lessons were started to be given to female students and the right to vote was brought to the agenda of the Parliament and passed into law. Thematic presentation of 'rights' gains specific to women”. (A2)

" Artifacts related to our school and Ataturk". (T6)

Some opinions on the theme of rights specific to women are as follows:

"To tell the stories of the first women professional leaders. For example, the first female announcer Jülide Gülizar's statement about Prime Minister İsmet İnönü's daughter Özden İnönü: "She was no different from us, I studied for three years in a coat and so did she. I thought of the Prime Minister's daughter very differently". (A2)

Some opinions on the theme of education materials are as follows:

“Old and new books and other educational materials that reflect our educational history, every detail about education is important". (T7)

“Other educational materials such as report cards, pencils, chalks, etc. from previous semesters”. (S7)

“Tools used in education, relief maps, globes, tables”. (S16)

“Tools and equipment used by students in physics and chemistry laboratories in the past”. (S5)

Some opinions on the theme of works of art are as follows:

“Artifacts of our school”. (S6)

“For example, digital screens to be placed on the walls could project images related to education, such as how papyrus, the first example of paper, which is an integral part of education, was produced. In addition to this, it would be inspiring to include examples of calligraphy and miniature making from the arts of the past”. (S1)

Primary Objectives of School Museums

The participants of the study were asked the question “In your opinion, what should be the primary purpose of the museum in your school?”. The opinions of the administrators, teachers and students who participated in the research were analyzed according to the themes in the table.

Table 2. Primary Objectives of School Museums

Themes	Administrator	Teacher	Student
	F	F	F
Interesting			3
Women's education	2		1
Introducing Atatürk		2	
Being a bridge from past to present	1	1	2
Introducing education materials		1	
Educational history of the school		4	5
Being a guide			1
Recognizing successful graduate students			1
Creating a learning environment			6

Regarding the primary purposes of school museums, the participants mentioned that the museum should be interesting, provide cultural transfer as a bridge from the past to the present, keep the memories of Atatürk alive, emphasize the importance given to girls' education, introduce the educational materials and educational activities used in the school in the historical process, be an example and guide for the establishment of school museums, introduce successful and famous people who graduated from the school and contribute to learning activities. Particular emphasis was placed on Atatürk's visit to the school, the importance he attached to the education of girls and the introduction of school culture from the past to the present. The views of the participants are as follows:

Some opinions on the theme of being interesting are as follows:

"It should be a museum to get lost in, without boring the visitor. It should make you want to wander around and around, so that you can see more artifacts and leave the museum more knowledgeable". (S2)

"There should be a place in the school where students who are overwhelmed by the lessons can enjoy their breaks and make themselves happy". (S3)

"Must be inspiring". (S7)

Some opinions on the theme of women's education are as follows:

"1923 Turkey's priorities, values and practices in women's education and, by extension, in education". (A2)

"Emphasize the education of female students, and be able to talk about what women graduating from this school are doing in our country". (A3)

Some opinions on the theme of introducing Atatürk are as follows:

"To show the importance Gazi Mustafa Kemal Pasha attached to education". (S3)

"Atatürk's frequent visits to our school show the value he attached to female students.". (S4)

Some opinions on the theme of being a bridge from the past to the present are as follows:

"Our museum serves as a bridge from the past to the present, transferring the past to the present generations". (A1)

"Preserving the historical past of the school and transferring it to the future". (S1)

"Who studied at this school, what kind of things they want. I wonder about such things about our school. In the future, of course, there will be people who will be curious about us and those who are studying now. This museum should be a beautiful bridge between the past and the future. I think it should be inspiring, we should be excited every time we go there, there should be short and concise information that is memorable". (S1)

One opinion on the theme of introducing educational materials is as follows:

"Presenting educational materials to represent Ankara, the capital of the Republic". (S7)

Some opinions on the theme of the school's educational history are as follows:

"Explain how and under what conditions education was done in the past so that it can be a motivational factor for students". (S2)

"To have a structure that will show the educational history of our school, the importance Gazi Mustafa Kemal Pasha gave to education, the important changes that education has undergone from past to present, as well as creating a structure that introduces Ankara High School to the whole country.". (S3)

"Reflect the historical texture of our school". (S5)

“We should show students how difficult education used to be in the past and how easy it is today with technological opportunities.”. (S12)

“Our school has a beautiful history and it should be a priority to tell about it”. (S4)

One opinion on the theme of being a guide is as follows:

“It should guide us”. (S14)

One opinion on the theme introducing successful graduate students is as follows:

“Students should have success stories”. (S17)

Some opinions on the theme of creating a learning environment are as follows:

“Should appeal to students”. (S11)

“It should be a museum to get lost in, without boring the visitor. It should make you want to wander around and around so that you can see more artifacts and leave the museum more knowledgeable”. (S2)

“I always like to see and learn something new when I visit the museum”. (S6)

Elements That Will Make School Museums Unique

The participants of the study were asked the question “What should be the features that will make the museum in your school unique?”. The opinions of administrators, teachers and students who participated in the research were analyzed according to the themes in the table.

Table 3. Elements That Will Make School Museums Unique

Themes	Administrator F	Teacher F	Students F
Souvenir			4
Women's education	1	1	1
Introducing Atatürk	1	3	2
Being a bridge from past to present			1
Event at the museum		1	1
History of education		2	2
Visiting the school museum			6
Instructive	1		2
Being thematic	2		
Architectural features of the school		3	

Regarding the elements that make school museums unique, the participants mentioned the introduction of former graduates and school memories, the transfer of school culture from the past to the present, information and documents about Atatürk and the importance given to girls' education should be emphasized, and the museum should have an educational and instructive role and be interesting to visit. In addition, the participants

mentioned the old historical architecture of the school and the fact that the school has a unique structure and theme that it carries with its memories. Participants from Ankara Atatürk High School, where a school museum was established, appreciated the fact that their school had been visited by Atatürk and the importance Atatürk attached to educational activities, especially the education of girls. The views of the participants of our study are as follows:

Some opinions on the theme of souvenir are as follows:

“There should be a place for former graduates and us. Our achievements, photos, plaques we won should be included”. (S13)

“The museum should include the history of the school and the students who studied at this school”. (S17)

Some opinions on the theme of women's education are as follows:

“Being a museum-school that raised the first successful women of the Republic and reflecting the educational environment in which those women were raised”. (A2)

“It is an honor that Ataturk came to our school frequently and shared with the female students in our school that women would be given the right to vote.”. (T4)

“The rights granted to women by Atatürk and the success stories of successful women can make our museum important.”. (S15)

Some opinions on the theme of introducing Atatürk are as follows:

“I think that including artifacts belonging to Atatürk and artifacts that reflect the past of our school will make it unique.”. (S6)

“Since it is a registered building belonging to the Republican period, it will be a very important advantage to be able to show the experiences related to Atatürk with documents and photographs”. (S4)

“Since it is a registered building of the Republican period, it will provide a very important advantage to be able to show the experiences related to Atatürk with documents and photographs. This situation should be brought to the forefront with a good exhibition plan and application. The entrance area where the museum will be located and the landscaping of the garden will be important in terms of highlighting the historical texture.”. (S14)

One opinion on the theme of being a bridge from the past to the present is as follows:

“Reflect the past and future students of this school”. (S14)

Some opinions on the theme of activities in the museum are as follows:

“A monthly concert or recital can be organized in the form of a room stage. A reading room can be created and a monthly book reading activity can be organized.”. (T5)

“Artistic organizations should be organized”. (T11)

Some pinions on the theme of the school's educational history are as follows:

“I think that including artifacts belonging to Atatürk and artifacts that reflect the past of our school will make it unique.”. (T6)

“Ankara High School’s location, texture and architecture will already make it unique”. (T7)

Some opinions on the theme of visiting the school museum are as follows:

“The only feature that will make it unique is that it is open to students, nowadays in every school, laboratories, museums and libraries are left to rot so that students do not damage them(!), let's make a difference and never close the doors of our museum.”. (S1)

“I would like to touch the objects in the museum. Making me feel the history would be the most authentic part”. (S6)

“I would like to get to know the objects in the museum closely. This would increase my sense of belonging to the past.”. (S7)

Some opinions on the theme of being instructive are as follows:

“Having a concept that can be used for drama”. (A1)

“Using the information in the museum. I love history, I am thinking of making my career in this field. I have visited hundreds of museums, there are many things that have attracted my interest, I love doing this job, but we need to make those who do not like it love it, after all, the target audience (in my opinion) is the young population, the distinguishing feature should be that the young population really learns the information”. (S3).

One opinion on the theme of being thematic is as follows:

“It must have a theme”. (A3)

Some opinions on the architectural features of the school are as follows:

“In addition to having a unique and original structure in its field, it has an exemplary appearance. In particular, the settlement plan should be planned to reflect this feature.”. (T3)

“The location, texture and architecture of Ankara High School will already make it unique”. (T7)

Artifacts and Objects Desired to be Left to Future Generations

The participants of the study were asked the following question: "Today, we see that textbooks and educational materials, historical documents, publications, books, magazines and photographs from the past years are included in the History of Education Museums established in schools. In addition to these; in order to transfer the period we are living now to future generations in the right way, what would you imagine/wish to be included

in the museum in your school?". The opinions of administrators, teachers and students who participated in the research were analyzed according to the themes in the table.

Table 4. Artifacts and Objects Desired to be Left to Future Generations

Themes	Administrator	Teacher	Student
	F	F	F
Memory	2		4
Values	1		
Education Tools	1	2	5
Clothes	1		1
Atatürk		1	1
Museum without barriers			1
School history			2
Learning environment			1
Artifacts that can be considered antiques			1
Written documents			2
Digital content		2	
School staff and students		1	1
Student artworks		2	4

Memories, values, educational tools, clothes, Atatürk, barrier-free museum, school history, learning environment, antique artifacts, written documents, digital content, school staff and students, student artifacts, etc. are included in the table. It is seen that principals attach the most importance to memories and educational tools, while students attach more importance to memories and student artifacts. It was also found that teachers gave importance to different themes such as educational tools, documents related to Atatürk, written documents and student artifacts.

The findings in Table 4 show that different groups have different priorities when it comes to preserving an organization's past, cultural heritage and elements that should be passed on to the future. This finding can provide insight into how organizations can plan to preserve these elements.

Some opinions on the theme of memories are as follows:

"Including photographs and memories of Atatürk taken with students and teachers when he visited the school, and photographs and memories of our graduates". (A1)

"Report cards, photographs and graduation certificates of past graduates and current students". (S16)

"In addition, there should be student photos from the date of establishment". (S3)

One opinion on the theme of values is as follows:

"We must pass on today's values to future generations". (A3)

Some opinions on the theme of educational tools are as follows:

“Documents, tools, report cards and photographs related to the training”. (S14)

“Textbooks, whiteboards and today's smart boards. I would like to have old and new educational equipment”. (S17)

“I am very curious about the tools and equipment used in lessons in the past. I would like to examine them closely and compare them with today”. (S5)

Some opinions on the theme of clothes are as follows:

“Transformation in student and teacher dress code”. (A2)

“People wearing clothes reflecting the past periods can be present in the museum as museum attendants.”. (S2)

One opinion on the Atatürk theme is as follows:

“Atatürk's artifacts should be included”. (T6)

One opinion on the theme of barrier-free museums is as follows:

“I also request the creation of a barrier-free museum”. (S3)

Some opinions on the theme of school history are as follows:

“Without forgetting that our school is a construction vocational high school, it should be a museum where examples from all its workshops are exhibited, the process it has lived through in history, and its work. The school's website can include visuals and advertisements for the museum.”. (S1)

“In addition, it would be valuable in terms of historical information if the previous name of our school, 'Construction Vocational High School', is also mentioned in the museum.”. (S3)

One opinion on the learning environment theme is as follows:

“It would be great if a seating area could be set up in the museum for educational activities such as philosophy and drama for children.”. (S3)

One opinion on the theme of artifacts that can be considered antique is as follows:

“It would be good to exhibit the historical furniture in various parts of the school in the museum”. (S3)

Some opinions on the theme of written documents are as follows:

“I would like to see and read old books, magazines, historical documents and newspapers”. (S6)

“Photographs, documents, certificates of achievement of successful women and their duties in our country and what we do today and what we will do today should be included.”. (S15).

One opinion on the theme of digital contents is as follows:

“Digital content may be preferred”. (T1)

Some opinions on the theme of school staff and students are as follows:

“School principals and teachers can also be included in the figures.”. (T2)

“We can shoot and exhibit footage from the period we live in” (T5)

Some opinions on the theme of student works are as follows:

“Projects, original shapes, paintings, awards, names, signatures and dates of the projects, original shapes, paintings, awards won by the students, to be preserved and passed on to future generations, photographs taken inside the school, photographs of classrooms and workshops”. (T4)

“Students’ shape works can be exhibited in the museum if deemed appropriate”. (T5)

“Handicraft practices made by former female students and current female students”. (S10)

“The practices of the past and the practices we are doing now should be shown side by side”. (S8)

Expectations from the School Museum

The participants of the study were asked the question "What are your expectations from the History of Education Museum to be established in your school?". The opinions of administrators, teachers and students who participated in the research were analyzed according to the themes in the table. What are your expectations from the History of Education Museum to be established in your school?

Table 5. Expectations from the School Museum

Themes	Administrator	Teacher	Student
	F	F	F
Gaining a critical perspective	1		
Values	1	1	
Being educational and instructive	1	3	11
Motivation	1		
Exemplifying	1		
Being historical	1		
Creative	1		
Thought provoking		1	2
Inspiring		1	1
Inheritance transfer			1
Revitalizing		1	
Awareness raising		1	
Preparing for the future		1	
Arousing curiosity		2	

Participants expressed their expectations from the school museum; gaining a critical perspective, teaching our values, being educational and instructive, increasing students' motivation for educational activities, setting an example for the establishment of school museums, reflecting the history of the school, encouraging creativity, awakening imagination, stimulating thinking and being educational, The importance of being inspiring, especially by introducing the history of the school and successful graduates, being a bridge between the past and the present, keeping the past periods alive in a concrete way, raising awareness, enabling school students to plan their future by acquiring information about school history, and being interesting and intriguing. The opinions of the participants on the subject are as follows:

Some opinions on the theme of gaining a critical perspective are as follows:

"It should give a critical perspective". (A2)

"Our children should be able to experience the school culture". (T6)

One opinion on the theme of values is as follow:

"To comprehend our values" (A3)

Some opinions on the theme of being educational and instructive are as follows:

"It should be educational" (A1)

"It should be instructive" (T4)

"My primary expectation is that it should be educational and guiding and at the same time preserve the past and transmit it to future generations." (S3)

"It can be evaluated differently from various disciplines and perspectives. The aim of the museum to be built in our school should be to develop people's creative thinking while using it as an educational space." (S4)

"It should be educational. Female students should be inspired by old practices". (S10)

"It should educate us, make us think and guide us". (S13)

Some opinions on the theme of motivation are as follows:

"It should increase students' motivation". (A3)

"While telling the history of our school in the best way, it should be a place where they can have a pleasant time together with the studies". (S1)

One opinion on the theme of being an example is as follows:

"Setting an example for the establishment of school museums" (A2)

One opinion on the theme of being historical is as follows:

"To be like an exhibition hall reflecting its history and story". (A1)

Some opinions on the theme of being creative are as follows:

"Imaginative, creative". (A1)

"Museums contain very valuable objects that awaken the imagination and encourage creativity." (S4)

Some opinions on the theme of being thought-provoking are as follows:

"Should be thought-provoking". (T4)

"It should educate us, make us think and guide us". (S13)

Some opinions on the theme of being inspiring are as follows:

"It should be inspiring". (T7)

"It should be educational. Female students should be inspired by old practices." (Ö10)

"While telling the history of our school in the best way, it should be a place where they can have a pleasant time with the work done". (Ö1)

One opinion on the theme of inheritance transfer is as follows:

"My primary expectation is that it should be educational and guiding, while at the same time preserving the past and transmitting it to future generations. In doing so, it should provide a bridge between the present and the past". (S3)

One opinion on the theme of being stimulating is as follows:

"Revitalizing, period-defining". (T3)

One opinion on the theme of creating awareness is as follows:

"Raising awareness". (T5)

One opinion on the theme of preparing for the future is as follows:

"Our children should be able to experience the school culture and make plans for the future". (T6)

Some opinions on the theme of arousing curiosity are as follows:

"It should arouse curiosity". (T2)

"It should be interesting". (T5)

How to Make School Museums Educational and Intriguing

The participants of the study were asked the question "What can be done to make the school museum educational and intriguing?". The opinions of administrators, teachers and students who participated in the research were analyzed according to the themes in the table.

Table 6. How to Make School Museums Educational and Intriguing

Themes	Administrator	Teachers	Students
	F	F	F
Anecdotes	1		
Making animations	1		
Nostalgic classroom environment	1		
Providing guidance	1		3
Technology	1	5	10
Sense of belonging		1	
Must be active		1	
Activities		1	2
Attractiveness		1	
Promotional advertising		1	
Being inspirational			1
Pleasurable			1
Arousing curiosity			1
Accessibility			2

When talking about the requirements for school museums to be educational and intriguing, the participants mentioned that anecdotes about school history can be interesting, it is possible to revive past periods in a concrete way with the materials in the museum, it has a nostalgic atmosphere because it tells about the past, there are guides sharing introductory information in the museum, and introductory information about the museum is shared with visual and audio technological devices in the museum. The participants also mentioned that school museums should be a place where activities such as drama or artistic organizations can be held to strengthen students' sense of belonging to the school, make students alive, active, interesting and enjoyable. The importance of advertising and promoting school museums in order to make them educational and intriguing was also mentioned. The opinions of the participants of the research are as follows:

One opinion on the theme of anecdotes is as follows:

"Sharing short anecdotes". (A3)

One opinion on the theme of making animations is as follows:

"Making animations". (A3)

One opinion on the nostalgic classroom environment theme is as follows:

"Teaching a lesson in a museum as if in a nostalgic classroom environment". (A2)

Some opinions on the theme of guidance are as follows:

"Promotion with a guide" (A1)

"It would be both educational and increase interest in the museum if the students take turns in the guidance service." (S3)

"We should be the guides. Because we are educated in this school". (S9)

"Creating information notes about the museum would be useful for all visitors". (S1)

Some opinions on the technology theme are as follows:

"Visual and auditory technological stimuli can be included". (T1)

"Three-dimensional animation and virtual trip should be possible". (T2)

"Three-dimensional reflection of the visuals in the museum in digital environment". (T4)

"It should definitely be integrated with today's technology". (S13)

"It can be intriguing with sound and light show". (S17)

"It would be both educational and intriguing if the lessons in the museum were conducted with virtual tours. It should keep up with the age of digital change. It should definitely be adapted to a format that can be visited with a virtual tour." (S2)

One opinion on the theme of belonging is as follows:

"It gives a sense of belonging". (T7)

One opinion the theme of being lively (active) is as follows:

"It should be active". (S7)

Some opinions on the theme of activities are as follows:

"There should be drama activities in the museum". (T5)

"Artistic organizations and animations". (S11)

"There are no areas for artistic activities in museums in Turkey, so there can be intelligence games, artistic works such as marbling art, or students should be able to come and work there in courses such as visual arts." (S4)

One opinion on the theme of attractiveness is follows:

"Be interesting" (T7)

One opinion on the theme of promotional advertising is as follows:

"An introductory brochure about the school museum can be prepared and distributed to schools and public institutions." (S6)

One opinion on the theme of being inspiring is as follows:

"It should be inspiring. Visitors should find something from their own history". (S2)

One opinion on the theme of being enjoyable is as follows:

"It should be an environment where one can enjoy being there". (S4)

One opinion on the theme of arousing curiosity is as follows:

"It should have a feature that includes the element of curiosity" (S4)

Some opinions on the theme of accessibility are as follows:

"The museum of our school should not be just a cold dark warehouse where artifacts are kept, it should be a place where everyone who is in the school can easily visit and it should add something to the lives of not only the students but also the teachers, other staff working in the school and future guests who have passed through the school". (T2)

"Rather than the classical understanding of a museum, it should be a place that students, teachers and other people can constantly Access". (T4)

The Effect of School Museums on Achievement

Araştırmanın katılımcılarına, "Derslerinizin okul müzesinde yapılmasının, ders başarınıza olumlu bir katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?" sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir.

Table 7. The Effect of School Museums on Achievement

Themes	Sub-Themes	Administrator	Teaachers	Students
		F	F	F
Positive	Belonging	2		
	Motivation	1	3	2
	Persistent learning		2	3
	Drama			1
	Love for museums			1
	Material equipment		1	
	Practical course opportunity		3	
	Only those who gave a positive answer			8
Negative	Not for every subject		1	
	Interest may decline		1	

While 25 of the participants expressed positive opinions about the effect of school museums on success, 2 participants expressed negative opinions. The participants who expressed positive opinions about the effect of school museums on success mentioned that through the school museum, knowledge of the history of education will be created in students and the sense of belonging will be strengthened, students' interest and motivation can be increased in the museum environment, learning can be more permanent with the activities in the museum

and the museum's practical course opportunity, and the success of developing a love for museums. Participants who expressed negative opinions about the effect of school museums on achievement mentioned that the museum could not address the teaching of each course and that interest may decrease.

Some opinions on the theme of belonging are as follows:

"Students who are enrolled every year should have their first lesson in the nostalgic museum classroom to acquire institutional culture. Visiting students from outside should also be taught a lesson and a trace of the history of education should be left in their memories". (A2)

"Students will feel more special and unique in that historical and technological atmosphere. I think this will positively affect the success of the students". (A3)

Some opinions on the theme of motivation are as follows:

"Knowing that famous graduates are studying in the same place increases motivation". (T2)

"Also, students will be more enthusiastic. In addition to the students being satisfied with the change of place, it will create positive effects such as seeing different works and increasing the sense of belonging to the school". (T5)

"They can feel the history of the school better. It will definitely make a positive contribution, it should be arranged with color, form and design that will attract the attention of not only students but also all segments". (T7)

"I think that visual education in the school museum will positively affect my course success". (S11)

Some opinions on the theme of permanent learning are as follows:

"It can offer the opportunity to learn by doing and living. It can provide permanent learning". (T1)

"Visual information is more permanent and not easily forgotten". (T4)

"Practical lessons are always memorable". (S1)

"It would be more memorable and positive". (S5)

One opinion on the theme of drama is as follows:

"Drama can be done". (S7)

One opinion on the theme of museum love is as follows:

"It has many positive effects, not just lessons. For example, we adopt and embrace the museum." (T9)

One opinion on the theme of material equipment is as follows:

"It will have a positive effect especially if there are tools and equipment that can be used for training on current issues". (T3)

Some opinions on the theme of practical lesson opportunity are as follows:

“It can offer the opportunity to learn by doing. It can provide permanent learning”. (T1)

“Since the aim of the new generation museums is learning by doing and experiencing, drama should be made in the museum and appropriate lessons should be taught. Thus, the lesson will be more lively and fun.” (T5)

“Practical training of our students always leads to more permanent knowledge”. (T6)

Two participants who gave negative answers to the question “Do you think that holding your lessons in the school museum will make a positive contribution to your success in the course?” answered “It does not appeal to every lesson” and “Interest may decrease”.

The Effect of School Museums on Course Interest

The participants of the study were asked the question "Do you think that having your lessons in the school museum will increase your interest in the lessons?". The opinions of the administrators, teachers and students who participated in the research were analyzed according to the themes in the table.

Table 8. The Effect of School Museums on Course Interest

Themes	Sub-Themes	Administrator	Teacher	Student
		F	F	F
Increase	Discipline	1		
	Nostalgia	1		1
	Learning		2	
	Historical impact of the school		2	
	Value		1	
	Motivation		1	
	Material equipment	1	1	1
	Atelier			1
	Different learning environment			1
	Visual elements			1
	Persistent learning			1
	Library			1
	Technology			2
	Practical courses			1
	Efficiency			1
	Only those who responded increases			5
	Decrease	Interest may decline		1

When talking about the effect of school museums on interest in the course, the participants mentioned that the school museum is nostalgic with materials from past periods, provides permanent learning with educational activities in the museum, provides information about the history of the school, develops root values, increases

motivation, has material equipment and workshop environment, and arouses interest and curiosity with visual elements. In addition, the participants mentioned that school museums contribute to permanent learning, provide a learning environment like a library, would be more interesting if supported by technology, provide an opportunity for practical lessons, and offer a more productive learning environment than the classroom environment.

To the question "Do you think that holding your lessons in the school museum will increase your interest in the lessons?" 2 participants answered "Interest may decrease" and "I don't think that the interest in the lesson will increase or decrease. Because it is more related to the course content", while all other participants answered that it will increase the interest in the lesson.

Some opinions on the theme of nostalgia are as follows:

"I believe that visuals and materials from the past will create nostalgia in the classroom environment and increase interest in the lesson". (A1)

We focus on creating something new by seeing the old". (S10)

Some opinions on the learning theme are as follows:

"Lessons in the museum will be more permanent". (T4)

"If the lessons are taught in the school museum, the student will participate more actively and learning will change in a more positive way since drama methods will be involved in the fun". (T5)

Some opinions on the theme of the historical impact of the school are as follows:

"Being in the historical texture and feeling that the museum is a part of the school will increase interest". (T5)

"Even the school already contributes with its history, the museum can be even better". (T7)

One opinion on the value theme is as follows:

"Especially showing the works that are compatible with our course subjects, the existence of an area where you can experience our root values, Atatürk's principles and revolutions will play an important role in terms of the spirituality of our students". (T3)

One opinion on the theme of motivation is as follows:

"Different environments and educational stimuli can make the lessons more enjoyable and instructive for both teachers and students". (T1)

Some of the opinions on the theme of material equipment are as follows:

"Yes, it always has a positive effect when children take lessons by seeing the materials in place". (T6)

"I think our interest in the lessons will increase thanks to the educational materials in the school museum".
(S3)

One opinion on the workshop theme is as follows:

"These are the areas where we can do workshops for different fields". (S1)

One opinion on the theme of different learning environment is as follows:

"A different environment will arouse interest and curiosity if it is supported by technology". (S8)

One opinion on the theme of visual elements is as follows:

"The success of education in the school museum is that it arouses interest and curiosity because it is based on visual elements". (S4)

One opinion on the theme of permanent learning is as follows:

"Interest will increase. I think the information learned will be more permanent". (S7)

One opinion on the theme of library is as follows:

"A comprehensive library (including science, art, history books) and a library that students can use easily".
(S1)

One opinion on the theme of technology is as follows:

"A different environment will arouse interest and curiosity if it is supported by technology". (S8)

One opinion on the theme of applied lessons is as follows:

"Practical lessons increase my interest". (S5)

One opinion on the theme of efficiency is as follows:

"Of course, it is more productive than the classroom environment". (S6)

DISCUSSION and CONCLUSIONS

Within the scope of the research, it has been determined that the history of education museums established in schools add a cultural awareness to both students and educators. It has been determined that educational history museums contribute greatly to the individual and social development of students and develop an awareness of protecting cultural values in students. It has been concluded that through the school museum, a socio-cultural environment can be created for students and educators with an understanding beyond the classical museum understanding, and school visitors can gain the desire to keep school museums alive with their national and cultural values. It has been determined that school students, educators and administrators are aware of the importance of their historical and cultural values and see themselves responsible for transferring this heritage to future generations. In this context, it is possible to keep the deep-rooted history of education

alive through school museums. The results obtained from the opinions of school administrators, teachers and students on the establishment and importance of educational history museums are as follows:

Regarding the materials recommended to be included in the history of education museum, the participants mentioned the importance of keeping the school and school members' photographs, historical photographs and speeches, educational equipment used in the school, graduation certificates, old student uniforms, books and artworks such as paintings, sculptures and miniatures made by students alive in the memories of the school. Participants also emphasized that information and documents related to Atatürk's visit to the school should be included in the school museum. It was also important to share Atatürk's views on the importance of education and the rights of women. With the memories included in the museum, students will have the opportunity to look at their own educational lives with more importance and access success stories that can guide them. On the other hand, students also have the opportunity to see the educational materials used in the past, which they have difficulty imagining.

The main purpose of establishing museums of the history of education is stated as "serving as a bridge from the past to the present". Through the school museum, students learn about the educational activities carried out in the years of the foundation of the republic in the face of impossibilities and have the opportunity to compare the opportunities and technologies of the past and the present. Participants stated that school museums are a place of learning and that students' motivation increases when they have information about educational activities in the past. While explaining the purpose of the school museum, the participants also mentioned the importance of emphasizing the "history of women's education". The importance of students witnessing the achievements of female students who graduated from their schools was also mentioned.

Participants stated that the elements that would make museums of the history of education unique consist of information, documents and photographs, especially of students who graduated from the school. Keeping the achievements of the school students alive is of great importance for the school and its members. It is thought that the documents and photographs of Atatürk's visit to the school are a great source of honor for the school and make the school unique. Participants also mentioned the advantages of the school museum being open to visitors and providing a learning environment. It is also thought that students having the opportunity to examine and recognize the objects in the school museum will increase their sense of belonging to the school.

While trying to determine the artifacts and objects that should be left to future generations through educational history museums, the participants stated that especially Atatürk's school visit photographs and the report cards, graduation certificates and photographs of students who graduated from the school should be included. The transfer of the handicraft products created by the students was also emphasized. Students will be able to better understand the past periods by being in a nostalgic classroom environment with arrangements such as old desks and tables created in the school museum.

While explaining their expectations from the school museum, the participants stated that the school museum should have an educational and instructive quality. While school museums are seen as an educational space,

they should also have qualities that allow students to develop creative thinking skills, increase students' motivation, and preserve and keep alive the historical values of the school.

In terms of what can be done to make school museums educational and intriguing, the participants especially mentioned having a technological infrastructure. Within the scope of technological infrastructure, it was mentioned that the school museum could have three-dimensional virtual museum tours and visuals and videos to introduce the museum could be presented on monitors. It was also mentioned that it would be interesting to include organizations such as artistic activities and drama activities in the school museum. It was also stated that advertisements promoting the museum could increase interest in the museum.

Participants agreed that school museums have a great contribution to students' success. It was mentioned that lessons can be taught in a museum environment with a contemporary museum understanding and that students can experience a pleasant learning environment in a museum environment. In the historical and artistic environment of school museums, it was stated that students feeling special and increasing their self-confidence in positive emotions can also contribute to their course success.

Finally, the participants mentioned that school museums make the learning process more understandable and interesting by making abstract concepts concrete. It was stated that school museums can guide and motivate students in their educational life and career choices. Considering the educational and developmental element of the school museum, it was also stated that when the educational methods of the past are supported by today's technological infrastructure, students' interest in the course can increase.

Similar to our study, Özben (2017), in his study on the history of educational museums, revealed that it is possible to add an individual and social consciousness to future generations and to be a guide through educational museums, which include tools, materials and documents used in education since the proclamation of the republic. Abacı (1996) mentions that museums provide an effective learning environment with the visual and auditory opportunities they offer. Özmen (2018), in his research on the development process of museum education, mentioned that museums primarily have an educational purpose. Within the scope of our study, school museums were generally associated with "educational activities" and seen as a learning environment. Similarly, Şahan (2005) also discussed the concepts of museum and education together and mentioned their importance. It is stated that museums can reinforce theoretical knowledge because museums have visual education opportunities that cannot be offered in the classroom environment. In the research, it was concluded that the information was not permanent because students could not use the information they learned in the classroom environment in their daily lives. Therefore, it can be said that the data obtained in the research overlap with this study, as it is seen that museums are effective in practice and contribute positively to learning. Similarly, Hein (2006) states that with constructivism, the concepts of learning and education have been interpreted in a new way, learning environments have started to be built with pleasure and satisfaction, and museums have created a pleasant learning environment. Kılınç et al. (2020), in their study to determine the effect of museums on achievement, most of the participants stated that museums increase students' course success. In the study we conducted, most of the participants of the study stated that school museums contributed positively to

students' course success. Koçak (2006) also tried to reveal the potential and methods of providing education and training.

RECOMMENDATIONS

It is recommended that school museums be established in schools to provide information about school activities in the historical process, to create sources of inspiration with the success stories of students who graduated from the school, to create an educational and instructive environment, to increase students' motivation for lessons and to develop their sense of belonging to the school. In order to make school museums effective and efficient, it is also strongly recommended that the opinions of school students, teachers and administrators should be consulted during the structuring process of school museums.

ETHICAL TEXT

"In this article, journal writing rules, publication principles, research and publication ethics rules, journal ethics rules were followed. The author is responsible for any violations that may arise in relation to the article.

Ethics committee permission was obtained for the research with the decision of the Scientific Research Ethics Committee of Zonguldak Bülent Ecevit University dated 29/01/2021 and protocol 36 numbered.

Authors Contribution Rate: In this research, first author's contribution rate to the article is 50%; second author's contribution rate to the article is 50%.

REFERENCES

- Abacı, O. (1996). *Müze eğitimi* [Yayımlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Aktekin, S. (2008). Müze uzmanlarının okulların eğitim amaçlı müze ziyaretlerine ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 103-111.
- Aktın, K. (2017). Okul öncesi dönemde müze eğitimi ile çocukların tarihsel düşünme becerilerinin geliştirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 465-486. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.336734>
- Akyüz, Y. (2021). *Türk eğitim tarihi*. Pegem A Yayıncılık.
- Ata, B. (2002). *Müzelerle ve tarihî mekânlarla tarih öğretimi: tarih öğretmenlerinin müze eğitimine ilişkin görüşleri* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Baloş, P., & Karadeniz, C. (2019). Okul müzesi: Eğitim ve okul tarihine etkileşimli öğrenme temelli bir yaklaşım. *Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 1(2), 153-173.
- Başaran, İ.E. (1999). *Eğitime giriş*. Umut Yayım Dağıtım.

- Batır, B. (2018). Türkiye’de mekteb müzesinin açılışı ve sergilenen eşyaların listesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 75, 5-34. <https://doi.org/10.32704/erdem.496200>
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz & Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9789944919289>
- Çalışkan, H. ve Çerkez, S. (2012). Sosyal bilgiler derslerindeki müzeyle eğitim uygulamalarının öğrenci görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 162-173.
- Çelikkaya, H. (1991). Eğitimin anlamları ve farklı açılardan görünüşü. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3, 73-85.
- Dönmez, C. (2005). Atatürk ve cumhuriyet döneminde ortaöğretim. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 255-268.
- Ertürk, S. (1991). *Eğitimde program geliştirme*. Meteksan Yayınları.
- Fidan, N. (2012). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Pegem Akademi.
- Filiz, N. (2010). *Sosyal bilgiler öğretiminde müze kullanımı* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Gözüküçük, M. (2016). Eğitimin tarihsel temelleri. F. S. Kırmızı ve N. Duban (Yay. Haz.). *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (29-75). Anı Yayıncılık.
- Güleç, İ., Çelik, S., & Demirhan, B. (2012). Yaşam boyu öğrenme nedir? Kavram ve kapsam üzerine bir değerlendirme. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(3), 34-48.
- Hein, G. E. (2006). Museum education. 13.03.2023 tarihinde <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9780470996836#page=359> adresinden erişilmiştir.
- Hooper, E. (1999). *Müze ve galeri eğitimi*. (Çev: M.Ö. Evren, E.G. Kapçı). Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kılınç, M. vd., (2020). Eğitim tarihi müzesi gezisinin Türk eğitim tarihi dersi başarısına etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(69), 981-986. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2020.4014>
- Koçak, N. (2006). *M.E.B. 75. Yıl Cumhuriyet Eğitim Müzesi ve eğitim potansiyeli*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ankara üniversitesi.
- Maccario, N. K. (2002). Müzelerin eğitim ortamı olarak kullanılması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 275-285.
- Mercin, L. (2015). Müzeler ve Toplum. Şubat 20, 2023 tarihinde <https://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/Yrd.-Do%C3%A7.Dr.-Levent-MERC%C4%B0N-M%C3%9CZELER-VE-TOPLUM.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Meydan, A. ve Akkuş, A. (2014). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin tarihi ve kültürel değerlerin kazandırılmasındaki önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 29, 402-422. <https://doi.org/10.14781/mcd.92390>
- Neuman, W. L. (2009). *Toplumsal araştırma yöntemleri: nitel ve nicel yaklaşımlar*. (Çev: S. Özge). Yayınodası.
- Özben, G. Ç. (2017). *Türkiye’de eğitim müzeleri: sorunlar ve çözüm önerileri* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.

- Özmen, S. S. (2018). Müze eğitiminin gelişimi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11), 301-324. <https://doi.org/10.20304/humanitas.404777>
- Patton, M.Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Çev., M. Bütün & S.B Demir). Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9786053649335>
- Rose, P., Beeby, J. & Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*. 21(6), 1123-1129. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.1995.21061123.x>
- Sert, H. B. (2019). *Müzedede görsel sanatlar eğitimi*. Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9786052416372.06>
- Şahan, M. (2005). Müze ve eğitim. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 487-501.
- Şenkaloğlu, S. (2021). Cumhuriyet dönemi Türk eğitim sistemi ve sorunları. *Ajer Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 24-36.
- Üztemur, S., Dinç, E., Acun, İ. (2018). Müzeler ve tarihi mekânlarda uygulanan etkinlikler aracılığıyla öğrencilerin sosyal bilgilere özgü becerilerinin geliştirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46, 294-324. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.349442>
- Yazar, T. ve Keskin, İ. (2018). Milli Eğitim Şuralarında yaşam boyu öğrenme, halk eğitimi, yetişkin eğitimi ve yaygın eğitim ile ilgili kararların değerlendirilmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi (HAYEF)*, 15 (1), 63-68. <https://doi.org/10.26650/hayef.2018.15.1.0002>
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 23(112), 7-17.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, F. (2016). Eğitime ilişkin temel kavramlar (Yay. Haz. F. S. Kırmızı ve N. Duban). *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (1-28). Anı Yayıncılık.

EĞİTİM TARİHİ MÜZELERİNİN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ²

Öz

Bu çalışmada, okul yönetiminde bulunan idareci, öğretmen öğrencilerin görüşlerine yer verilerek eğitim tarihi müzelerinin nasıl yapılandırılabilir ve önemi üzerinde durulmuştur. Geçmiş değerlerin özenle korunması ve bu değerlerin gelecek nesillere aktarılması toplumsal ve kültürel devamlılığın sağlanabilmesi açısından büyük önem taşır. Eğitim aracılığıyla kültürel mirası, bütün zenginliği ve değerleriyle korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak mümkün olabilir. Eğitim Tarih Müzeleri, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de toplumsal kültürün bir kuşaktan ötekine aktarılmasında çok önemli bir role sahiptir. Okul müzelerinin görsel ve işitsel uyarılarla soyut kavramları somutlaştırması ve öğrencilerin öğrenme sürecine katkıları sunması mümkün olabilir. Bu çalışma kapsamında eğitim tarihi müzelerinin oluşturulması ve eğitim faaliyetlerine katkısının ortaya konulabilmesi adına öğrenci, öğretmen ve idarecilerin görüşlerine başvurulmuştur. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmış ve toplanan veriler temalara ayrılarak analiz edilmiştir. Nitel veri analizi yazılımı olan NVivo 11 yardımıyla içerik analizi yöntemi kullanılarak verilerin analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonunda, araştırmaya katılan öğrenci, öğretmen ve idarecilerin görüşleriyle eğitim tarihi müzelerinin eğitim faaliyetlerine katkısı, amacı, önemi ve eğitim tarihi müzesinde bulunması önerilen öğeler üzerine görüşler ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler: Müze, eğitim, eğitim tarihi, okul müzesi

² Bu çalışma, Besime Arzu Güngör Akıncı danışmanlığında, Abdurrahman Tülüce tarafından hazırlanmış olan "Eğitim Tarihi Müzelerinin Yapılandırılmasında Öğrenci, Öğretmen ve İdarecilerin Görüşleri" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Eğitim, genel olarak, bireyin davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik davranış değiştirme süreci olarak tanımlanmaktadır (Ertürk, 1991). Eğitim sonunda bireyde, bilişsel, duyuşsal ya da devinişsel anlamda bir değişiklik olması beklenir (Yılmaz, 2016). Eğitim, yüzyıllar boyu süren bir gelişimin ürünüdür. Eğitim sistemi, kendini yenileştirirken, hem geçmişte yaşanan yanlışları tekrar etmemeyi hem de eğitimin kültürel birikimlerinden hangilerinin devam ettirilmesi hangisinin değiştirilmesi gerektiğini belirlemeye çalışır (Gözüküçük, 2016). Eğitim tarihi, bugünkü eğitim faaliyetlerine ışık tutacak şekilde, geçmişte yaşanan eğitim faaliyetlerini, sistemlerini ve süreçlerini ortaya koymaktadır (Başaran, 1999). Eğitim tarihiyle ilgili bilgilerle öğrencilere, eğitim faaliyetlerini tarihi derinlik ve bütünlüğü içinde kavratmak, geçmiş tecrübelerden ders çıkarılmasını sağlamak ve yeni çözüm arayışlarının ortaya konulmasına yardımcı olmak mümkündür (Akyüz, 2021).

Eğitim tarihi, insanlık tarihinin önemli bir parçasını oluşturur ve toplumların kültürel, sosyal ve ekonomik gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, eğitim tarihi müzeleri, öğrencilere, öğretmenlere ve diğer ziyaretçilere geçmişteki eğitim uygulamalarını ve sistemlerini anlamaları için önemli bir kaynak sağlamaktadır. Eğitim tarihi müzeleri de bu tarihin korunmasına ve gelecek nesillere aktarılmasına yardımcı olan önemli kurumlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak, müzelerin yapılandırılması ve içeriklerinin belirlenmesi, sadece uzmanların kararı ile yapılmamalıdır. Bu noktada, öğrenci, öğretmen ve idarecilerin görüşleri de önem kazanmaktadır. Bu tez, eğitim tarihi müzelerinin yapılandırılmasında öğrenci, öğretmen ve idarecilerin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, müzelerde yer alacak içeriklerin belirlenmesinde; öğrencilerin ilgi alanları ve beklentileri, öğretmenlerin müzelerin eğitim amaçlı kullanımı konusundaki görüşleri ve idarecilerin müzelerin yönetim ve işletmesi konusundaki önerileri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Cumhuriyet ilk yıllarından itibaren gelişmenin ana faktörü olarak benimsenen eğitim unsuru başlarda ülkedeki okur-yazarlığa ağırlık verilerek devamında ise örnek yurttaşlar yetiştirme çabası ile sürmüştür (Şenkaloğlu, 2021). Atatürk, tüm yurttaşların eğitim ve öğrenimlere büyük önem vermektedir, bilhassa kız öğrencilerin eşit şartlarda eğitim öğretim görmelerini ısrarla vurgulamaktadır. “1973 Tarihli Temel Eğitim Kanununa göre; temel eğitimini tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmeye ve ortaöğretimden ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak hakkına sahiptir” (Dönmez, 2005). Mustafa Kemal Atatürk 1 Mart 1923 tarihinde TBMM’de yaptığı konuşmasında müze ve güzel sanatlar sergileri açılmasını ifade etmiştir. Aynı yıl, Türkiye Cumhuriyeti’nin eğitim stratejilerinin konuşulup, tartışıldığı 1. Heyeti İlmiye’de Mektep Müzeleri’nin okul kuruluşlarında oluşturulması kararlaştırılır. Bu düzenlemede derslerde kullanılan materyallerin, eğitim ve öğretime ilişkin belge ve dokümanların okul müzelerinde yer alacağı belirtilmiştir (Batır, 2018).

“Maarif Vekâleti Okul Müzesi Rehberi” adıyla 1927 yılında ilk okul müzesi yönetmeliği yayımlanmıştır. Yönetmeliğe istinaden Milli Eğitim Bakanlığı’nın Ankara Ulus semtinde bulunan yerleşkesinde 1939 yılına kadar faaliyetine devam eden geçici bir eğitim müzesi kurulmuştur. 1933 yılında hareket eden tren vagonlarında “Geçici Eğitim Sergisi” açılmıştır. Bu tren Ankara Samsun istikametindeki tüm istasyonlarda birkaç gün duraklayarak o bölgedeki yurttaşlara eğitim materyalleri gösterilmiş, eğitimcilere uygulamalı ders örnekleri ve bilgilendirme

söyleşileri yapılmıştır. 1933 yılında Cumhuriyetin 10. Yılı törenleri için Ankara İsmet Paşa Kız Enstitüsü ve Ticaret Lisesi'nde 25 ayrı bölümü kapsayan bir eğitim sergisi açılmış ve sergi hakkında bir rehber yayımlanmıştır. Rehberde, 1923-1933 yılları arasında Türkiye'de uygulanan eğitim ve öğretime ilişkin tüm materyallerinin yer aldığı belirtilmiştir. Ülkemizde tarihi, kültürel, tabiat kaynaklı değerlerin ve materyallerin müzelerde muhafaza edilmesi ve korunmasından 1971 yılına kadar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Eski Eserler Genel Müdürlüğü sorumluydu. 1975 yılı itibarıyla müzeler, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlanmıştır. İlerleyen yıllarda güncelliğini yitiren 'Okul ve eğitim müzeleri' girişimleri 1986 yılında yayımlanan "Okul Müzeleri Yönergesi" ile tekrar gündeme gelmiştir. Bu yönergede Türkiye'de eğitim-öğretim veren kurumlarda 'eğitim müzesi' kurulması ifadeleri yer almaktadır (Batır, 2018; Koçak, 2006). Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2005 yılında yayımlanan "Talim ve Terbiye Kurulu" kararına göre; ders içeriğine göre derslerin müzelerde devamı, müzeciliğe ilişkin eğitim dersleri ve müzede ne şekilde eğitim-öğretim yapılacağına dair bilgilendirme rehberleri ışığında müze ve okul müzelerine yönelik farkındalık oluşturulmaya başlanmıştır (Özben, 2017).

Günümüzde okulda eğitimin ve eğitim yöntemlerinin sıklıkla tartışıldığı görülmektedir. Bilhassa sınıf içi eğitimin verimliliğini arttırmak üzere birçok yöntem denenmektedir. Klasik okul yaklaşımında yer alan ders kitaplarındaki bilginin veya öğretmenin aktardıklarını yorumlamadan kayıt altına alan ezberci eğitim modelinin verimliliği tartışılmaktadır. Okul dışı veya sürekli eğitim, çağdaş toplumlarda öğrenim çağı içinde olsun olmasın herkesin kültürel gelişimini sağlamak ve bireyleri kişisel başarılarında daha ileri seviyelere çıkarabilmek için önemli bir yere sahiptir. Bu doğrultuda halk eğitim merkezleri, akşam liseleri, radyo yayınları, mektupla eğitim şeklindeki kamusal bir düzlemde yürütülen okuma yazma seferberliği eğitsel çalışmaların bütünü oluşturmaktadır (Yazar & Keskin, 2018). Bu kapsamda öğrencilerde, öğrenme isteğini teşvik etmek ve merak duygusunu uyandırmanın yanı sıra soyut eğitimin görsel ve işitsel uyarılarla somutlaştırılabilmesi büyük önem taşımaktadır (Fidan, 2012). Yaşam boyu öğrenme düsturundan hareketle, okulların eğitim-öğretimin tek kaynağı olmadığı, eğitimin özellikle müzeler gibi farklı alanlarda da yapılabileceğinin önemi anlaşılmıştır. Dolayısıyla müzelerin, tarihsel ve kültürel birikimleri sebebiyle, eğitim görevini okullarla birlikte yürütülebileceği görüşü ortaya çıkmıştır (Güleç vd., 2012). Geçmişin değerlerinin özenle korunması, bunların gelecek nesillere gereken saygınlıkla iletilmesi ile sınırlı değişmez bir kültür anlayışı varlığını devam ettirmektedir. Bu kültür mirası bütün zenginliği ve değeri ile gelecek kuşaklara iletmek eğitim ile mümkün olmaktadır (Çelikkaya, 1991). Bu anlamda eğitim tarih müzeleri, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de toplumsal kültürün bir kuşaktan ötekine aktarılmasında çok önemli bir role sahiptir. Başka bir deyişle, müze ve müzede eğitim; görsel, işitsel ve gözlemsel aktarımlarıyla eğitim müfredatının bir parçası olarak görülmeye başlamıştır (Özmen, 2018). Müze aracılığıyla eğitim, "müzede eğitim" 1900'lü yıllardan itibaren müzelerin en önemli görevlerinden biri olmuştur. Müzede eğitim; işlevsiz müzecilik anlayışından uzaklaşılarak toplumun geçirdiği dönüşümleri, kültürel birikimleri toplum yararına toplamak ve araştırmak üzere toplumun eğitiminde etkili görülmektedir (Hopper, 1999). Müzelerin eğitim işlevlerinin yanı sıra toplumların hem kendi kültürlerini hem de diğer toplumların kültürlerini anlama açısından tarihi bir hafızaya sahip olduğunu söyleyebiliriz (Mercin, 2015). Müzelerin sadece doğal ve kültürel materyalleri toplama, muhafaza etme ve toplumun teşhirine sunmak gibi klasik müzecilik anlayışının ötesinde eğitim amacı taşıyan rolleri de bulunmaktadır. Müze ortamında yapılan eğitimin, somut objelerle gerçekleştirilmesi, geleneksel öğrenme

yöntemlerinin aksine, etkin öğrenmeyi kalıcı kılan sonuçlar getirmektedir (Sert, 2019). Diğer bir ifadeyle öğrencinin kitabi bilgileri koşulsuz kabulünün ötesinde, müzedeki objeler ve bilgi arasında çıkarım yaparak, bilimsel düşünce görgüsüne sahip olmasına olanak sağlamaktadır. Bu anlamda dünyada ve ülkemizde “klasik müzecilik” anlayışından “çağdaş müzeciliğe” dönüşüm yaşanmaktadır (Koçak, 2006; Maccarai, 2002). Okullar, eğitim tarihi müzeleri ile geçmiş ve gelecek arasında bağ kurabilme imkânına sahip olurken aynı zamanda işlevsel öğrenmeyi mümkün kılan okul dışında eğitim ve öğretime karşı farkındalık oluşturmaktadır (Baloş & Karadeniz, 2019). Bir toplumun sahip olduğu tarihi ve kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılması bir toplumun manevi varlığı açısından büyük önem taşır. Bu bağlamda müzeler, tarihi ve kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarımını sağlayan başat unsurdur. Müzeler, canlı kültür abideleri olarak büyük değer taşır. Müzeler, tarihsel süreç içerisinde günümüze gelen somut değerleri toplama ve koruma göreviyle kültürel değerlerin korunmasını ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlar (Üztemur vd. 2018).

Literatüre bakıldığında, müzecilik ve müze eğitimi alanında Ata (2002), Aktekin (2008), Filiz (2010), Çalışkan & Çerkez (2012), Meydan & Akkuş (2014) ve Aktın (2017) önemli çalışmalarda bulunmuşlardır. Yapılan bu çalışmalarda genel olarak müzelerin önemi ortaya konulmakta ve müzelerden eğitim amaçlı yararlanılması üzerinde durulmaktadır. Literatüre baktığımız zaman okul müzeleri ve önemi konusunda yapılan çalışmaların ise sınırlı olduğu görülmektedir. Yapılan bu çalışmanın, okul müzelerinin öneminin ortaya konulması ve okul müzelerinin nasıl yapılandırılacağı büyük önem taşımaktadır. Ayrıca bu çalışma kapsamında okul müzelerinin yapılandırılmasında okul mensubu olarak okul idarecileri, öğretmenler ve öğrencilerin görüşlerine başvurulmuş olması da önemlidir. Bu çalışma, zengin Türk Eğitim Tarihi mirasının gelecek nesillere aktarılmasında büyük rol oynayan eğitim tarihi müzelerinin yapılandırılması ve eğitim sisteminin olumlu yönde gelişmesine katkıda bulunması bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın, eğitim tarihi müzeleri alanında araştırma yapan uzmanlara, öğretmenlere ve müzelerin yönetiminde yer alan kişilere önemli bir kaynak sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmanın problem cümlesi, “Okullarda yer alan ve yer alabilecek olan ‘Eğitim Tarihi Müzeleri’nin kuruluş ve önemine dair okul idarecileri, öğretmenleri ve öğrencilerin görüşleri nasıldır?” sorusu oluşturmaktadır. Çalışmanın alt problemleri şöyledir:

1. Eğitim Tarihi Müzesi’nde bulunması önerilen öğeler nelerdir?
2. Okul müzelerinin öncelikli amacı nedir?
3. Okul müzelerini özgün kılacak unsurlar nelerdir?
4. Gelecek nesillere bırakılmak istenen eserler ve objeler nelerdir?
5. Okul müzesinden beklentiler neler olabilir?
6. Okul müzelerinin eğitici ve merak uyandırıcı olması için gerekenler nelerdir?
7. Okul müzelerinin başarıya etkisi nedir?
8. Okul müzelerinin derse yönelik ilgiye olan etkisi var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma modeli olan fenomenoloji deseni tercih edilmiştir. Fenomenoloji modeli, sosyal bilimlerde kullanılan araştırma yöntemi olarak kabul edilir ve özellikle nitel araştırmalar için sıklıkla kullanılmaktadır. Bu model ile katılımcıların belli bir fenomeni anlamlandırma durumunu ortaya koymak amaçlanmaktadır. Fenomenoloji, insanların belirli bir kavram ya da fenomenle ilgili duygularını, düşüncelerini ve algılarını tanımlamak için kullanılan nitel bir araştırma yöntemidir (Rose, Beeby & Parker, 1995). Fenomenolojinin amacı insanların görüşlerini ve deneyimlerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmacılar, katılımcıları doğrudan konuşturma ve deneyimlerini açıklamalarını sağlama yoluyla, araştırdığı konuya yönelik bireysel deneyimleri anlamaya çalışırlar. Bu çalışmada, müzelerin kullanıcıları olan öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinin eğitim müzelerinin yapılandırılmasına ilişkin deneyimleri ortaya konmuştur.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Çalışmanın araştırma grubu amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Amaçlı örnekleme yönteminde örnekleme dâhil edilecek kişileri araştırmacı önceki bilgi, deneyim ve gözlemlerinden hareketle kendisi belirleyebilir. Örneklemin problemle ilgili olarak belirlenen niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan oluşturulması ölçüt olarak alınmıştır (Büyüköztürk, 2018). Araştırmanın katılımcılarını 2022-2023 eğitim öğretim döneminde Ankara ili Yenimahalle ilçesindeki Mimar Sinan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Altındağ ilçesindeki Ankara Lisesi'nde görevli ve öğrenci olan 3 idareci, 7 öğretmen ve 17 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın katılımcıları; 12'si kadın, 15'i erkek olmak üzere toplam 27 kişiden oluşmaktadır. Bu iki okulun araştırma için seçilmesindeki amaç, okulların geçmişten gelen köklü tarihi ve kültürel zenginliğinin araştırmaya katkı sağlayacağını düşünülmesi ve okullarda eğitim tarihi müzesinin bulunmasıdır. Okul müzesiyle ilgili görüş almak üzere katılımcıların seçilmesinde gönüllülük esas alınmıştır. Katılımcılardan okul idarecileri için (M), öğretmenler için (Ö) ve öğrenciler için (Öğ.) kodu kullanılarak kısaltma yapılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nitel araştırma, değerlendirme üzerine kurgulandığından olaylar kendi olağan sürecinde ve çerçevesinde araştırmayı geniş bir perspektiften anlamayı öngören bir yaklaşımdır (Neuman, 2009). Veri toplama aracı olarak görüşme formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. İki bölümde oluşmaktadır. Formun birinci bölümünde demografik bilgiler ikinci bölümünde ise araştırma soruları yer almaktadır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formuyla öğrenci, öğretmen ve idarecilerin eğitim tarihi müzeleri hakkında görüşleri açık uçlu sorular yöneltilerek ortaya konulmuştur.

Verilerin Analizi

İçerik analizi çalışmalarında temel amaç, toplanmış olan verilerin belirli temalar çerçevesinde bir araya getirilerek okuyucunun anlayabileceği şekilde yorumlanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Nitel veri analizi yazılımı olan NVivo 11 yardımıyla içerik analizi uygulanırken, görüşme formlarından elde edilen veriler, temalara ayrılarak analizleri yapılmıştır. Elde edilen veriler sayısallaştırılarak tablolar halinde belirtilmiştir.

Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Akademik çalışmalarda geçerlik ve güvenilirlik çalışmanın en önemli basamağıdır. Bu doğrultuda araştırmacının olay ve olguları kendi deneyimlerinden izole ederek süreci yönetmesi, araştırma sonuçlarının doğruluğu bakımından önemlidir (Yıldırım, 1999). Çoklu analizci üçgenlemesi kullanılarak araştırma verilerinin inandırıcılığı ve geçerliği artırılmıştır. Analizcilerin üçgenlemesi, "iki veya daha fazla kişiye aynı nitel verinin bağımsız olarak analiz ettirilmesi ve bulgularının karşılaştırılmasıdır" (Patton, 2014, s.560). Bu çalışmada verilerin tutarlılığını sağlamak için iki araştırmacı verileri analiz etmiştir.

BULGULAR

Eğitim Tarihi Müzesinde Bulunması Önerilen Öğeler

Araştırmanın katılımcılarına, "Okulunuzda oluşturulacak Eğitim Tarihi Müzesi'nde neleri görmek istersiniz?" sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir.

Tablo 1. Eğitim Tarihi Müzesi'nde Bulunması Önerilen Öğeler

Temalar	Alt Temalar	İdareci	Öğretmenler	Öğrenciler
		F	F	F
Anı	Belgeler	3	4	4
	Videolar		2	
	Başarı öyküleri			1
	Okul personeli ve öğrenciler			1
	Okulda yapılan ürünler		1	
	Kıyafetler			1
Atatürk'le ilgili bilgi ve belgeler		2	1	2
Kadınlara Özgü Haklar		1		
Eğitim Materyalleri	Laboratuvar, atölye vb. malzemeleri		4	9
	Ders kitabı, tahta, tebeşir vb.		4	7
Sanat eserleri				4
Tarihi karakterler				2

Eğitim tarihi müzesinde bulunması gereken öğeler ile ilgili olarak katılımcılar anı, Atatürk ile ilgili bilgi ve belgeler, kadınlara özgü haklar, eğitim materyalleri, sanat eserleri ve tarihi karakterlerin yer alması gerektiğini ifade etmiştir. Anı temasına ilişkin olarak belgeler, başarı öyküleri, okul personeli ve öğrenciler, okulda yapılan ürünler ve kıyafetlerin bulunması gerektiği alt tema olarak yer almıştır. Bunun dışında eğitim materyalleri teması altında

ise laboratuvar, atölye vb. malzemeleri, ders kitapları, tahta, tebeşir vb. alt temaları yer almaktadır. Tablo 1 incelendiğinde idareci, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin daha çok anı teması altındaki belgeler; eğitim materyalleri teması altındaki laboratuvar, atölye vb. malzemeleri altında toplandığı görülmektedir. Bu anlamda bu bulgular, Eğitim Tarihi Müzelerinin öğrenci, öğretmen ve idarecilerde eğitime dair materyalleri çağrıştırdığı şeklinde yorumlanabilir. Bunlara ilişkin katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

Anı temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Yazılı ve görsel arşiv materyalleri, fotoğraflar”. (Ö1)

“Okulumuzun geçmişinden bugüne kadar kullanılan eğitim araç gereçleri, fotoğraflar, kitaplar, malzemeler”. (Ö4)

“Eski öğrencilerin başarı hikâyeleri, sınav kağıtları, karneleri ve mezuniyet belgeleri vb.” (Öğ.14)

“Şu ana kadar bu okulda okumuş olan öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin yıllara göre düzenlenmiş fotoğraflarının dijital ortamda toplanmış anı defteri/arşivi mezunlara göre güncellenmeli”. (Öğ.3)

Atatürk’le ilgili bilgi ve belgeler temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Atatürk’ ün okulu ziyaretlerinde sınıfa girip öğrencilerle sohbetinde, Kurtuluş Savaşı’ da kadın kahramanlığını dile getirerek kız öğrencilere de Askerlik dersi konulacağını ifade etmesi ikinci eksikliğin de seçilme haklarının olmamasını söylemesi, yakında bu ili hakkı da elde edeceksiniz demesi, arkasından kız öğrencilere Askerlik dersi de verilmeye başlanması ve Seçme seçilme hakkının Meclis gündemine getirilerek yasalaşması. Kadınlara özgü ‘hak’ kazanımlarının tematik olarak sunumu”. (M2)

“Okulumuz ve Atatürk’le ilgili eserler”. (Ö6)

“Kadınlara özgü haklar” temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“İlk kadın meslek önderlerinin hikâyelerinin aktarılması. Söz gelimi ilk kadın spiker Jülide Gülizar’ın Başbakan İsmet İnönü’nün kızı Özden İnönü için “Bizden bir farkı yokmuş ben de bir paltıyla üç yıl okudum o da. Ben çok farklı düşünmüştüm Başbakan kızını” deyişini (M2)

Eğitim materyalleri temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Eğitim tarihimizi yansıtacak eski ve yeni kitaplar diğer eğitim materyalleri eğitimle ilgili her ayrıntı önemli”. (Ö7)

“Geçmiş dönemlere ait karne, kalem, tebeşir vb. diğer eğitim araç gereçleri”. (Öğ.7)

“Eğitim kullanılan araç gereçler, kabartma haritalar, küreler, tablolar”. (Öğ.16)

“Eskiden fizik ve kimya laboratuvarında öğrencilerin kullandıkları araç ve gereçleri”. (Öğ.5)

Sanat eserleri temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Örneğin duvarlara yerleştirilecek dijital ekranlara eğitimle ilgili mesela eğitimin ayrılmaz bir parçası olan kâğıdın ilk örneği olan papirüsün nasıl üretildiği ile ilgili görsellerin yansıtılması. Bunun yanı sıra geçmişteki sanatlardan hat, minyatür yapım örneklerinin yer alması ilham verici olacaktır”. (Öğ.1)

“Önceki dönemlerde yapılmış heykelleri görmek isterdim”. (Öğ.8)

Okul Müzelerinin Öncelikli Amaçları

Araştırmanın katılımcılarına, “Size göre okulunuzda yer alacak müzenin en öncelikli amacı ne olmalıdır?” sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir.

Tablo 2. Okul Müzelerinin Öncelikli Amaçları

Temalar	Müdürler	Öğretmenler	Öğrenciler
	F	F	F
İlgi çekici olma			3
Kadın eğitimi	2		1
Atatürk'ü tanıma		2	
Geçmişten günümüze köprü olma	1	1	2
Eğitim materyallerini tanıma		1	
Okulun eğitim tarihi		4	5
Yol gösterici olma			1
Başarılı mezun öğrencileri tanıma			1
Öğrenme ortamı oluşturma			6

Okul müzelerinin öncelikli amaçları ile ilgili olarak katılımcılar müzenin ilgi çekici olması, geçmişten günümüze uzanan bir köprü olarak kültür aktarımını sağlaması, Atatürk'le ilgili anıları yaşatması, kız çocuklarının eğitimine verilen önemin vurgulanması, tarihsel süreç içinde okulda kullanılmış olan eğitim materyallerinin ve eğitim faaliyetlerinin tanıtılması, okul müzelerinin kurulması hususunda örnek ve yol gösterici olması, okuldan mezun olmuş başarılı ve ün yapmış kişileri tanıtması ve öğrenme faaliyetlerine katkı sağlaması adına önem taşıyor olmasından bahsetmişlerdir. Özellikle Atatürk'ün okul ziyaretinde bulunması, kız çocuklarının eğitimine büyük önem vermesi ve geçmişten günümüze okul kültürünün tanıtılması üzerinde durulmuştur. Katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

İlgi çekici olma temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Müzeyi ziyaret eden kimseyi sıkmadan, içinde kaybolunacak bir müze olmalı. İnsanın dolaştıkça dolaşası gelmeli ki bu şekilde daha fazla eseri görebilsin ve müzeden ayrılırken daha bilgili bir şekilde ayrılısın”. (Öğ.2)

“Okul içerisinde derslerden bunalan öğrencilerin molalarını güzelleştirecek, kendisini mutlu edecek bir yer olmalı”. (Öğ.3)

“İlham verici olmalı”. (Öğ.7)

Kadın eğitimi temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“1923 Türkiye’sinin kadın eğitimine ve pek tabii olarak eğitime verdiği öncelikler, değerler ve uygulamalar”. (M2)

“Kız öğrencilerin eğitimini vurgulamak, bu okuldan mezun kadınların ülkemizde yaptıklarını anlatabilmelidir”. (M3)

Atatürk’ü tanıtmaya yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Gazi Mustafa Kemal Paşa’nın eğitime verdiği önemi göstermek”. (Ö3)

“Atatürk’ün eski kız lisesi olarak bizim okulumuzu sık sık ziyaret etmesi kız öğrencilere verdiği değeri göstermektedir”. (Ö4)

Geçmişten günümüze köprü olma temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Müzemizin geçmişten bugüne bir köprü vazifesi görmesi, geçmişi günümüzdeki nesillere aktarması”. (M1)

“Okulun tarihî geçmişini korumak ve geleceğe aktarmak”. (Ö1)

“Bu okulda kimler okumuş, nasıl şeyler istiyorlarmış. Böyle şeyleri merak ediyorum okulumuz hakkında. İleride de elbette bizleri, şimdi okuyanları merak edenler olacak. Bu müze geçmiş-gelecek arasında çok güzel bir köprü olmalı. Bence ilham verici olmalı her gittiğimizde heyecanlanmalıyız, akılda kalıcı kısa ve öz bilgiler olmalı”. (Öğ.1)

Eğitim materyallerini tanıtmaya yönelik bir görüş şöyledir:

“Cumhuriyetin başkenti Ankara’yı temsil edecek eğitim materyallerini sunması”. (Ö7)

Okulun eğitim tarihi temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Geçmiş dönemdeki eğitimin nasıl ve ne şartlarda yapıldığını anlatmalı ki öğrenciler için motivasyon unsuru olsun”. (Ö2)

“Okulumuzun eğitim tarihini, Gazi Mustafa Kemal Paşanın eğitime verdiği önemi, eğitimin geçmişten günümüze geçirdiği önemli değişimleri gösterecek bir yapıya sahip olması yanında Ankara Lisesi’ni tüm yurda tanıtan bir yapı oluşturması”. (Ö3)

“Okulumuzun tarihini dokusunu yansıtabilmelidir”. (Ö5)

“Biz öğrencilere eskiden eğitimin ne zor şartlarda sunulduğunu bugün ise teknolojik imkânlarla ne kadar kolay olduğunu göstermeli”. (Öğ.12)

“Okulumuzun güzel bir tarihi var bunu anlatmak en öncelikli amacı olmalıdır”. (Öğ.4)

Yol gösterici olma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Bize yol gösterici olmalı” (Öğ.14)

Başarılı mezun öğrencileri tanıtma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Geçmiş ve gelecek öğrenciler ile varsa onların başarı hikâyeleri olmalı”. (Öğ.17)

Öğrenme ortamı oluşturma temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Öğrencilere hitap etmeli”. (Öğ.11)

“Müzezi ziyaret eden kimseyi sıkmadan, içinde kaybolunacak bir müze olmalı. İnsanın dolaştıkça dolaşası gelmeli ki bu şekilde daha fazla eseri görebilsin ve müzeden ayrılırken daha bilgili bir şekilde ayrılısın”. (Öğ.2)

“Müzedeki ziyaretlerimde her zaman yeni bir şeyler görmek ve öğrenmek isterim”. (Öğ.6)

Okul Müzelerini Özgün Kılacak Unsurlar

Araştırmanın katılımcılarına, “Okulunuzda yer alacak müzezi özgün kılacak özellikler neler olmalıdır?” sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir.

Tablo 3. Okul Müzelerini Özgün Kılacak Unsurlar

Temalar	Müdürler	Öğretmenler	Öğrenciler
	F	F	F
Anı			4
Kadın eğitimi	1	1	1
Atatürk'ü tanıtma	1	3	2
Geçmişten günümüze köprü olma			1
Müzedeki etkinlik		1	1
Okulun eğitim tarihi		2	2
Okul müzesinin ziyaret edilmesi			6
Öğretici	1		2
Tematik olma	2		
Okulun mimari özellikleri		3	

Okul müzelerini özgün kılacak unsurlar konusu ile ilgili olarak katılımcılar eski mezunların ve okul anılarının tanıtılmasına, geçmişten günümüze okul kültürünün aktarılmasına, Atatürk'le ilgili bilgi ve belgeler ve kız çocuklarının eğitimine verilen önemin vurgulanması gerektiğine, müzenin eğitici ve öğretici bir rolünün ve ziyaret edilebilir olmasının ilgi çekici olmasına değinmişlerdir. Ayrıca, katılımcılar okulun eski tarihi mimarisi ve okulun sahip olduğu anılarla taşıdığı özgün bir yapı ve teması olmasından bahsetmişlerdir. Okul müzesi kurulan Ankara Atatürk Lisesi'nin katılımcıları, okullarının Atatürk tarafından ziyaret edilmiş olmasını ve Atatürk'ün eğitim faaliyetlerine özellikle de kız çocuklarının eğitimine ne kadar önem çok önem vermiş olduğunu kıymetle bildirmektedirler. Çalışmamızın katılımcılarının görüşleri şu şekildedir:

Anı temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Eski mezunlara ve bize yer verilmeli. Bizim başarılarımız, fotoğraflarımız, kazandığımız plaketer yer almalı”. (Öğ.13)

“Müzedede okulun tarihi ve bu okulda öğrenim görmüş öğrenciler yer almalı”. (Öğ.17)

Kadın eğitimi temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Cumhuriyetin başarılı ilk kadınlarını yetiştiren müze-okul olması ve o kadınların yetiştiği eğitim ortamını yansıması”. (M2)

“Atatürk ün bizim okulumuza sık sık gelmesi ve kadınlara seçme seçilme hakkının verileceğinin ilk bizim okuldaki kız öğrencilerle paylaşması onur vericidir”. (Ö4)

“Atatürk’ün kadınlara tanıdığı haklar ve başarılı kadınların başarı hikâyeleri müzemizi önemli yapabilir”. (Öğ.15)

Atatürk’ü tanıtırma temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Atatürk’e ait eserler ve okulumuzun geçmişini yansıtacak eserlerin yer alması özgün kılacaktır diye düşünüyorum”. (Ö6)

“Cumhuriyet döneminin tescilli yapısı olması nedeniyle ve Atatürk ile ilgili yaşanmışlıkların belgeleri, fotoğrafları ile gösterilebilmesi çok önemli bir avantaj sağlayacaktır”. (Öğ.4)

“Cumhuriyet döneminin tescilli yapısı olması nedeniyle ve Atatürk ile ilgili yaşanmışlıkların belgeleri, fotoğrafları ile gösterilebilmesi çok önemli bir avantaj sağlayacaktır. Bu durum iyi bir teşhir planı ve uygulamasıyla ön plana çıkartılmalı. Müzenin yer alacağı giriş alanı ve bahçe peyzaj düzenlemesinin mutlaka yapılması tarihi dokuyu öne çıkartması bakımından önem taşıyacaktır”. (Öğ.14)

Geçmişten günümüze köprü olma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Bu okulun geçmiş ve gelecek öğrencilerini yansıtmalı”. (Öğ.14)

Müzedede Etkinlik temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Oda sahnesi şeklinde ayda bir konser ya da dinleti yapılabilir. Okuma salonu oluşturulup aylık kitap okuma çalışması yapılabilir”. (Ö5)

“Sanatsal organizasyonlar düzenlenmeli”. (Ö.11)

Okulun eğitim tarihi temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Atatürk’e ait eserler ve okulumuzun geçmişini yansıtacak eserlerin yer alması özgün kılacaktır diye düşünüyorum”. (Ö6)

“Ankara Lisesi’nin konumu dokusu mimarisi zaten onu özgün yapacaktır”. (Ö7)

Okul müzesinin ziyaret edilmesi temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Özgün kılacak tek özelliği öğrencilere açık olması olur, günümüzde her okulda laboratuvarlar müzeler kütüphaneler öğrenciler zarar vermesin diye çürümeye bırakılıyor, bizde bir fark yaratalım müzemizin kapılarını hiç kapatmayalım”. (Öğ.1)

“Müzedeki objelere dokunmak isterim. Tarihi bana hissettirmesi en özgün yanı olurdu”. (Öğ.6)

“Müzedeki yer alan eşyaları yakından tanımak isterdim. Böylece geçmişe olan aidiyet duygum artar”. (Öğ.7)

Öğretici olma temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Drama yapılabilecek bir konseptinin olması”. (M1)

“Müzedeki bilgilerin kullanılması. Ben Tarihi çok severim, kariyerimi de bu konuda yapmayı düşünüyorum. Yüzlerce müze gezmişimdir, ilgimi çekmiş bolca şey de vardır, ben bu işi yapmayı seviyorum ama sevmeyenlere de sevdirmemiz gerek, sonuçta hedef kitle (bence) genç nüfus, ayıracak özellik de genç nüfusun bilgileri gerçekten öğrenmesi olmalıdır”. (Öğ.3).

Tematik olma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Bir teması olmalıdır”. (M3)

“Okulun mimari özellikleri” temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Alanında tek ve özgün bir yapıya sahip olması yanında örnek oluşturacak bir görünüme sahip olması Özellikle yerleşim planının da bu özelliği yansıtacak şekilde planlanması”. (Ö3)

“Ankara Lisesi’nin konumu, dokusu, mimarisi zaten onu özgün yapacaktır”. (Ö7)

Gelecek Nesillere Bırakılmak İstenen Eserler ve Objeler

Araştırmanın katılımcılarına, “Günümüzde okullarda oluşturulan Eğitim Tarihi Müzelerinde geçmiş yıllara ait ders kitapları ve eğitim materyalleri, tarihi doküman, yayın, kitap, dergi, fotoğrafların yer aldığını görmekteyiz. Bunlara ek olarak; şu an yaşadığımız dönemi gelecek nesillere doğru şekilde aktarabilmek için, okulunuzda yer alan müzenin içerisinde günümüze ve sizlere ait nelerin yer almasını hayal edersiniz/istersiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir.

Tablo 4. Gelecek Nesillere Bırakılmak İstenen Eserler ve Objeler

Temalar	Müdürler	Öğretmenler	Öğrenciler
	F	F	F
Anı	2		4
Değerler	1		
Eğitim Araçları	1	2	5
Kıyafetler	1		1

Atatürk	1	1
Engelsiz müze		1
Okul tarihi		2
Öğrenme ortamı		1
Antika sayılabilecek eserler		1
Yazılı belgeler		2
Dijital içerikler	2	
Okul kadrosu ve öğrenciler	1	1
Öğrenci eserleri	2	4

Anı, değerler, eğitim araçları, kıyafetler, Atatürk, engelsiz müze, okul tarihi, öğrenme ortamı, antika sayılabilecek eserler, yazılı belgeler, dijital içerikler, okul kadrosu ve öğrenciler, öğrenci eserleri gibi birçok konunun tabloda yer aldığı görülüyor. Müdürlerin en çok anı ve eğitim araçlarına önem verdiği, öğrencilerin ise anı ve öğrenci eserlerine daha çok değer verdiği görülmektedir. Öğretmenlerin ise eğitim araçları, Atatürk'le ilgili belgeler, yazılı belgeler ve öğrenci eserleri gibi farklı temalara önem verdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4'teki bulgular, bir kurumun geçmişini, kültürel mirasını ve geleceğe aktarılması gereken unsurlarını koruma konusunda farklı grupların farklı önceliklere sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, kurumların bu unsurları korumak için nasıl bir plan yapabilecekleri konusunda fikir verebilir.

Anı temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Atatürk'ün, okulu ziyaret ettiğinde öğrenci ve öğretmenlerle çekilen fotoğraf ve anılarına, mezunlarımızın fotoğrafları ve anılarına yer verilmesi”. (M1)

“Geçmiş mezunlar ve bugün ki öğrencilere ait karne, fotoğraf ve mezun belgeleri olmalı”. (Öğ.16)

“Bunun yanında kuruluş tarihinden itibaren öğrenci fotoğrafları olmalı”. (Öğ.3)

Değerler temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Biz de günümüz değerlerini gelecek nesillere aktarmalıyız”. (M3)

Eğitim araçları temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Eğitimle ilgili dokümanlar, araç gereçler, karneler ve fotoğraflar olabilir”. (Öğ.14)

“Ders kitapları, ders tahtaları ve günümüzdeki akıllı tahtalar. Eski ve yeni eğitim araç gereçleri olmasını isterdim”. (Öğ.17)

“Eskiden derslerde kullanılan araç ve gereçleri çok merak ediyorum. Bunları yakından incelemek ve günümüzle mukayese etmek isterdim”. (Öğ.5)

Kıyafetler temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Öğrenci ve öğretmen kılık kıyafetindeki dönüşüm”. (M2)

“Geçmiş dönemleri yansıtan giysiler giyen kişiler müzede bulunabilir müze görevlisi olarak”. (Öğ.2)

Atatürk temasına yönelik bir görüş şöyledir:

Atatürk’e ait eserlere yer verilmeli”. (Ö6)

Engelsiz müze temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Ayrıca engelsiz bir müze oluşturulmasını da rica ediyorum”. (Öğ.3)

Okul tarihi temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Okulumuzun bir yapı meslek lisesi olması unutulmadan, bütün atölyelerinden örneklerin sergilendiği, tarih içerisinde yaşadığı süreç, çalışmaları ile ortaya konduğu bir müze olmalıdır. Okulun web sitesinde müzeye ait görsel ve reklamlar yer alabilir”. (Öğ.1)

“Bunun yanında okulumuzun daha önceki adı olan ‘Yapı Meslek’ adının da müzede geçmesi tarihi bilgi açısından değerli olacaktır”. (Öğ.3)

Öğrenme ortamı temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Müzede, çocuklar için felsefe, drama gibi eğitim çalışmaları için bir oturma alanı ayarlanabilirse çok iyi olur”. (Öğ.3)

Antika sayılabilecek eserler temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Okulun çeşitli yerlerinde bulunan tarihi mobilyaların müze içerisinde sergilenmesi iyi olur”. (Öğ.3)

Yazılı belgeler temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Eski kitap, dergileri, tarihi belge ve gazeteleri görmek okumak isterdim”. (Öğ.6)

“Başarılı kadınların fotoğrafları, dokümanları, başarı belgeleri ve bu kadınların ülkemizdeki görevleri ile günümüzde bizim yaptıklarımız yapacaklarımız yer almalı”. (Öğ.15).

Dijital içerikler temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Dijital içerikler tercih edilebilir”. (Ö1)

Okul kadrosu ve öğrenciler temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Okul müdürlerinin ve öğretmenlerinin de şekilleri konulabilir”. (Ö2)

“Yaşadığımız döneme ait çekim yapıp sergilenebilir”. (Ö5)

“Öğrenci eserleri” temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Öğrencilerin yapmış olduğu projeler, özgün şekiller, tablolar, kazandıkları ödüller, isim ve imza ve tarihleri ile muhafaza edilmesi ve gelecek nesillere aktarılması okul içinde çekilen fotoğraflar, derslikler ve atölye çalışmaları ile ilgili fotoğraflar”. (Ö4)

“Öğrencilerin yaptığı şekil çalışmalarından uygun görülenler müzede sergilenmelidir”. (Ö5)

“Önceki kız öğrencilerin yaptığı el işi uygulamaları ve şimdiki kız öğrencilerin yaptığı uygulamalar”. (Öğ.10)

“Geçmişte yapılan uygulamalar ve şimdi bizim yaptığımız uygulamalar yan yana gösterilmeli”. (Öğ.8)

Okul Müzesi’nden Beklentiler

Araştırmanın katılımcılarına, “Okulunuzda oluşturulacak Eğitim Tarihi Müzesinden beklentiniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir. Okulunuzda oluşturulacak Eğitim Tarihi Müzesinden beklentiniz nelerdir?

Tablo 5. Okul Müzesi’nden Beklentiler

Temalar	Müdürler	Öğretmenler	Öğrenciler
	F	F	F
Eleştirel bakış açısı kazandırma	1		
Değerler	1	1	
Eğitici ve öğretici olma	1	3	11
Motivasyon	1		
Örnek olma	1		
Tarihi olması	1		
Yaratıcı	1		
Düşündürücü		1	2
İlham verici		1	1
Miras aktarımı			1
Canlandırıcı		1	
Farkındalık yaratma		1	
Geleceğe hazırlama		1	
Merak uyandırma		2	

Katılımcılar, okul müzesinden beklentilerini; eleştirel bir bakış açısı kazandırması, değerlerimizi kavratması, eğitici ve öğretici olması, öğrencilerin eğitim faaliyetlerine yönelik motivasyonlarını artırması, okul müzelerinin kurulmasına örnek olması, okulun tarihini yansıtmayı, yaratıcılığı özendirme, düş gücünü uyandırması, düşünmeye sevk edici ve eğitici olması, özellikle okul tarihi ve başarılı mezunlarının tanıtılmasıyla ilham verici olması, geçmiş ile günümüz arasında bir köprü olması, geçmiş dönemleri somut bir şekilde canlandırıcı bir şekilde yaşatması, farkındalık oluşturulması, okul öğrencilerinin okul tarihiyle ilgili bilgileri edinerek geleceklerini planlamalarının sağlanması, ilgi çekici ve merak uyandırıcı olmasının öneminden bahsederek ifade etmişlerdir. Konuyla ilgili olarak katılımcıların görüşleri şu şekildedir:

Eleştirel bakış açısı kazandırma temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Eleştirel bakış açısı kazandırılmalı”. (M2)

“Çocuklarımız hem okul kültürünü yasayabilmeli”. (Ö6)

Değerler temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Değerlerimizi kavratılme” (M3)

Eğitici ve öğretici olma temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Eğitici olmalı” (M1)

“Öğretici olmalı” (Ö4)

“Öncelikli beklentim eğitici ve yönlendirici olması aynı zamanda geçmişini korumak ve gelecek nesillere ulaştırmak olmalıdır”. (Öğ.3)

“Çeşitli disiplinlerden ve bakış açılarından farklı farklı değerlendirilebilir. Okulumuzda yapılacak müzenin amacı burayı eğitim alanı olarak kullanırken kişilerin yaratıcı düşüncelerini geliştirmek olmalı”. (Öğ.4)

“Eğitici olmalı. Kız öğrenciler eski uygulamalardan ilham almalı”. (Öğ.10)

“Bizi eğitmeli, düşündürmeli ve yönlendirmeli”. (Öğ.13)

Motivasyon temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Öğrencilerin motivasyonunu arttırabilmeli”. (M3)

“Okulumuzun tarihini en iyi şekilde anlatırken yapılan çalışmalarla birlikte keyifli vakit geçirebilecekleri bir yer olmalıdır”. (Öğ.1)

Örnek olma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Okul müzelerinin kurulması hususunda örnek alınmalı” (M2)

Tarihi olması temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Tarihini, hikâyesini yansıtan bir sergi salonu gibi olması”. (M1)

Yaratıcı olması temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Hayalleri canlandıran, yaratıcı”. (M1)

“Müzeler düş gücünü uyandıran ve yaratıcılığı özendirir çok değerli nesnelere barındırır”. (Öğ.4)

Düşündürücü olması temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Düşündürücü olmalı” (Ö4)

“Bizi eğitmeli, düşündürmeli ve yönlendirmeli”. (Öğ.13)

İlham verici olması temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“İlham verici olmalı”. (Ö7)

“Eğitici olmalı. Kız öğrenciler eski uygulamalardan ilham almalı”. (Öğ.10)

“Okulumuzun tarihini en iyi şekilde anlatırken yapılan çalışmalarla birlikte keyifli vakit geçirebilecekleri bir yer olmalıdır”. (Öğ.1)

Miras aktarımı temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Öncelikli beklentim eğitici ve yönlendirici olması aynı zamanda geçmişini korumak ve gelecek nesillere ulaştırmak olmalıdır. Bunu yaparken de bugün ile geçmiş arasında köprü kurmayı sağlamalıdır”. (Öğ.3)

Canlandırıcı olma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Canlandırıcı, dönemi yaşatıcı”. (Ö3)

Farkındalık yaratma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Farkındalık oluşturabilmek”. (Ö5)

Geleceğe hazırlama temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Çocuklarımız hem okul kültürünü yaşayabilmeli hem de ileriye dönük planlar yapabilmeli”. (Ö6)

Merak uyandırma temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Merak uyandırmalı” (Ö2)

“İlgi çekici olmalı” (Ö5)

Okul Müzelerinin Eğitici ve Merak Uyandırıcı Olması İçin Gerekenler

Araştırmanın katılımcılarına, “Okul müzesinin eğitici ve merak uyandırıcı olması için neler yapılabilir?” sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir.

Tablo 6. Okul Müzelerinin Eğitici ve Merak Uyandırıcı Olması İçin Gerekenler

Temalar	Müdürler	Öğretmenler	Öğrenciler
	F	F	F
Anektodlar	1		
Canlandırmalar yapılması	1		
Nostaljik sınıf ortamı	1		
Rehberlik yapılması	1		3
Teknoloji	1	5	10
Aidiyet hissi		1	
Canlı (aktif) olmalı		1	
Etkinlikler		1	2
İlgi çekicilik		1	

Tanıtıcı reklam	1
İlham verici olma	1
Keyif verici olma	1
Merak uyandırma	1
Ulaşılabilirlik	2

Katılımcılar, okul müzelerinin eğitici ve merak uyandırıcı olması için gerekenlerden bahsederken, okul tarihiyle ilgili anekdotların ilgi çekici olabileceğinden, müzedeki materyallerle geçmiş dönemlerin somut bir şekilde canlandırılmasının mümkün olabileceğinden, geçmişini anlatıyor olmasıyla nostaljik bir havasının olmasından, müzede tanıtıcı bilgileri paylaşan rehberlerin olmasından, müzede görsel ve işitsel teknolojik cihazlarla müzeyle ilgili tanıtıcı bilgilerin paylaşılmasından önemle bahsetmişlerdir. Ayrıca katılımcılar, okul müzelerinin öğrencilerin okula aidiyet duygularını güçlendirici, drama ya da sanatsal organizasyonlar gibi etkinliklerin yapılabileceği bir yer olması, öğrencileri canlı, aktif kılması, ilgi çekici ve keyif verici olmasından bahsetmişlerdir. Okul müzelerinin eğitici ve merak uyandırıcı olması için müzenin reklam ve tanıtımının yapılmasının öneminden de bahsedilmiştir. Araştırmancının katılımcılarının görüşleri şu şekildedir:

Anektodlar temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Kısa anekdotlar paylaşılması”. (M3)

Canlandırmalar yapılması temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Canlandırmalar yapılması”. (M3)

Nostaljik sınıf ortamı temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Müzedeki, nostaljik bir sınıf ortamında gibi ders işlenmesi”.

Rehberlik yapılması temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Rehber eşliğinde tanıtım yapılması” (M1)

“Rehberlik hizmetini dönüşümlü olarak öğrencilerin yapması hem eğitici hem de müzeye karşı ilginin artmasına olanak sağlar”. (Öğ.3)

“Bizler rehberlik etmeliyiz. Çünkü bu okulda biz eğitim görüyoruz”. (Öğ.9)

“Müze hakkında bilgi notları oluşturulması tüm ziyaretçiler için faydalı olur”. (Öğ.1)

Teknoloji temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Görsel ve işitsel teknolojik uyarılara yer verilebilir”. (Ö1)

“Üç boyutlu canlandırma ve sanal gezi yapılabilmesi”. (Ö2)

“Müzedeki görsellerin dijital ortamda üç boyutlu olarak yansıtılması”. (Ö4)

“Kesinlikle günümüz teknolojisiyle bütünleşmeli”. (Öğ.13)

“Ses ve ışık gösterisi ile merak uyandırıcı olabilir”. (Öğ.17)

“Müzedeki derslerin sanal turlarla yapılması hem eğitici hem ilgi merak uyandırıcı olur. Dijital anlamda değişim çağına ayak uydurmalıdır. Kesinlikle sanal tur ile gezilebilecek formata uyarlanmalıdır”. (Öğ.2)

Aidiyet temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Aidiyet hissi verici”. (Ö7)

Canlı (aktif) olma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Canlı olmalı”. (Ö7)

Etkinlikler temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Müzedeki drama etkinlikleri olmalı”. (Ö5)

“Sanatsal organizasyonlar ve canlandırmalar”. (Öğ.11)

“Türkiye’deki müzelerde sanatsal aktivite yapacak alanlar yok bu nedenle zekâ oyunları olabilir, Ebru sanatı gibi sanatsal işler olabilir ya da görsel sanatlar gibi derslerde öğrenciler gelip orada çalışabilmelidir”. (Öğ.4)

İlgi çekicilik temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“İlgi çekici olunması” (Ö7)

Tanıtıcı reklam temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Okul müzesini hakkında tanıtıcı bir broşür hazırlanıp okullara kamu kurumlarına dağıtılabilir”. (Öğ.6)

İlham verici olma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“İlham verici olmalıdır. Ziyaretçiler, kendinden tarihinden bir şeyler bulmalıdır”. (Öğ.2)

Keyif verici olma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Orda bulunmaktan keyif alınabilecek bir ortam olmalı”. (Öğ.4)

Merak uyandırma temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Merak unsurunu da içinde barındıran bir özelliği olmalı” (Öğ.4)

Ulaşılabilirlik temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Bizim okulumuzun müzesi sadece eserlerin saklandığı soğuk karanlık bir depo gibi olmamalıdır, okulda olan herkesin rahatlıkla uğrayabildiği ve sadece öğrencisine değil öğretmeninde okulda çalışan diğer personele ve gelecek misafirlere okuldan yolu geçmiş herkesin hayatına bir şey katmalıdır” (Öğ.2)

“Klasik müze anlayışından çok, öğrencilerin, öğretmenlerin ve diğer insanların sürekli ulaşabileceği” (Öğ.4)

Okul Müzelerinin Başarıya Etkisi

Araştırmanın katılımcılarına, “Derslerinizin okul müzesinde yapılmasının, ders başarınıza olumlu bir katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir.

Tablo 7. Okul Müzelerinin Başarıya Etkisi

Temalar	Alt Temalar	Müdürler F	Öğretmenler F	Öğrenciler F
Olumlu	Aidiyet	2		
	Motivasyon	1	3	2
	Kalıcı öğrenme		2	3
	Drama			1
	Müze sevgisi			1
	Materyal donanımı		1	
	Uygulamalı ders olanağı		3	
	Sadece olumlu cevabı verenler			8
Olumsuz	Her derse hitap etmez		1	
	İlgi azalabilir		1	

Okul müzelerinin başarıya etkisi konusunda katılımcıların 25'i olumlu görüş bildirirken, 2 katılımcı ise olumsuz görüş bildirmiştir. Okul müzelerinin başarıya etkisi konusunda olumlu görüş bildiren katılımcılar; okul müzesi aracılığıyla öğrencilerde eğitim tarihi bilgisinin oluşturulacağından ve aidiyet duygusunun güçlendirileceğinden, öğrencilerin müze ortamında ilgi ve motivasyonlarının yükseltilebileceğinden, müzede yapılan etkinliklerle ve müzenin uygulamalı ders olanağı sunmasıyla öğrenmenin daha kalıcı olabileceğinden ve müze sevgisinin geliştirilme başarısından söz etmişlerdir. Okul müzelerinin başarıya etkisi konusunda olumsuz görüş bildiren katılımcılar ise müzenin her dersin öğretimine hitap edemeyeceğinden ve ilginin azalabileceğinden söz etmişlerdir.

Aidiyet temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Her yıl kayıt yapılan öğrenciler ilk derslerini nostaljik müze sınıfında yaparak kurum kültürü edinmeleri sağlanmalı. Dışarıdan gelen ziyaretçi öğrencilere de ders işletilerek hafızalarında eğitim tarihine yönelik iz bırakılmalı”. (M2)

“Öğrenciler o tarihi ve teknolojik atmosferde kendilerini daha özel ve biricik hissedeceklerdir. Bu da öğrencilerin başarılarını olumlu yönde etkileyecektir diye düşünüyorum”. (M3)

Motivasyon temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Ünlü mezunlarından aynı yerde eğitim gördüğünü bilmeleri motivasyonu artırır”. (Ö2)

“Ayrıca öğrenciler daha istekli olur. Öğrencilerin mekân değişikliğinden memnun kalmasının yanında farklı eserler görme ve okula olan aidiyet duygusunu da arttırmak gibi olumlu etkiler yaratacaktır”. (Ö5)

“Okulun tarihini daha iyi hissedebilirler. Kesinlikle olumlu katkı sağlayacaktır sadece öğrencilerin değil her kesimin ilgisini çekecek renk, biçim ve tasarımla düzenlenmelidir”. (Ö7)

“Okul müzesindeki görsel eğitimin ders başarımı olumlu etkileyeceği düşünüyorum” (Öğ.11)

Kalıcı öğrenme temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı sunabilir. Kalıcı öğrenme sağlayabilir”. (Ö1)

“Görsel bilgi daha kalıcıdır kolay kolay unutulmaz”. (Ö4)

“Uygulamalı dersler daima akılda kalıcı oluyor”. (Öğ.1)

“Akılda kalıcılığı daha yüksek olumlu olur”. (Ö5)

Drama temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Drama yapılabilir”. (Öğ.7)

Müze sevgisi temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Sadece ders değil birçok olumlu etkisi olur. Mesela müzeyi benimser ve sahip çıkarız”. (Ö9)

Materyal donanımı temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Özellikle güncel konularla ilgili eğitim verilebilecek araç gereçlerin bulunması durumunda olumlu bir etki bırakacaktır”. (Ö3)

Uygulamalı ders olanağı temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı sunabilir. Kalıcı öğrenme sağlayabilir”. (Ö1)

“Yeni nesil müzelerde amaç yaparak yaşayarak öğrenme olduğundan müzede mutlaka drama yaptırılmalı, uygun dersler işlenmelidir. Böylece dersin daha canlı ve eğlenceli olması sağlanır”. (Ö5)

“Öğrencilerimizin uygulamalı olarak eğitim alması her zaman daha kalıcı bilgiye sebep olur”. (Ö6)

Derslerinizin okul müzesinde yapılmasının, ders başarınıza olumlu bir katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz? sorusuna olumsuz cevap veren 2 katılımcı ise “Her derse hitap etmez” ve “İlgi azalabilir” şeklinde cevap vermişlerdir.

Okul Müzelerinin Derse Yönelik İlgiye Olan Etkisi

Araştırmanın katılımcılarına, “Derslerinizin okul müzesinde yapılmasının, derslere olan ilginizi arttıracığını düşünüyor musunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılımda bulunan idareci, öğretmen ve öğrencilerin görüşleri tabloda yer alan temalara göre analiz edilmiştir.

Tablo 8. Okul Müzelerinin Derse Yönelik İlgiye Olan Etkisi

Temalar	Alt Temalar	Müdürler	Öğretmenler	Öğrenciler
		F	F	F
Artar	Disiplin	1		
	Nostalji	1		1
	Öğrenme		2	
	Okulun tarihi etkisi		2	
	Değer		1	
	Motivasyon		1	
	Materyal donanımı	1	1	1
	Atölye			1
	Farklı öğrenme ortamı			1
	Görsel unsurlar			1
	Kalıcı öğrenme			1
	Kütüphane			1
	Teknoloji			2
	Uygulamalı dersler			1
	Verimlilik			1
	Sadece artar cevabı verenler			5
	Azalı	İlgi azalabilir		1

Katılımcılar, okul müzelerinin derse yönelik ilgiye olan etkisinden bahsederken, okul müzesinin geçmiş dönemlere ait materyallerle nostaljik, müzede yapılan eğitim amaçlı etkinliklerle kalıcı öğrenmeyi sağlayıcı, okulun tarihiyle ilgili bilgi verici, kök değerleri geliştirici, motivasyon arttırıcı, materyal donanımı ve atölye ortamına sahip, görsel unsurlarla ilgi ve merak uyandırıcı olmasından ifade etmişlerdir. Ayrıca katılımcılar, okul müzelerinin kalıcı öğrenmeye katkısından, bir kütüphane gibi bir öğrenme ortamı sağlamasından, teknoloji ile desteklenirse daha ilgi çekici olacağından, derslerin uygulamalı yapılmasına fırsat sunuyor olmasından ve sınıf ortamından daha verimli bir öğrenme ortamı sunuyor olmasından bahsetmişlerdir.

“Derslerinizin okul müzesinde yapılmasının, derslere olan ilginizi arttıracığını düşünüyor musunuz?” sorusuna 2 katılımcı “İlgi azalabilir” ve “Derse olan ilginin artacağını ya da azalacağını düşünmüyorum. Çünkü bu daha çok

ders içeriği ile ilgili” yanıtlarını verirken diğer katılımcıların hepsi derse olan ilgiyi arttıracacağı yönünde yanıt vermişlerdir.

Nostalji temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Geçmişe ait görsellerin ve materyallerin, derslik ortamında nostalji oluşturacağı ve derse olan ilgiyi arttıracacağı inancındayım”. (M1)

“Eskiye görerek yeni bir şeyler üretmeye odaklanırsınız”. (Öğ.10)

Öğrenme temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Müzedeki yapılan dersler daha kalıcı olacaktır”. (Ö4)

“Dersler okul müzesinde işlenirse öğrenci hem daha aktif katılacak hem de drama yöntemleriyle işin içine eğlence gireceğinden öğrenme daha olumlu yönde değişecektir”. (Ö5)

Okulun tarihi etkisi temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Tarihi dokunun içinde olmak müzenin okulun bir parçası olduğu duygusu ilgiyi arttıracaktır”. (Ö5)

“Zaten okul bile tarihiyle katkı sunuyor müze daha da iyi olabilir”. (Ö7)

Değer temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Özellikle ders konularımızla uyumlu olan çalışmalarını göstermek, kök değerlerimizi, Atatürk ilke ve inkılaplarını yaşayabileceğiniz bir alanın varlığı öğrencilerimizin maneviyatı açısından da önemli rol oynayacaktır”. (Ö3)

Motivasyon temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Farklı ortam ve eğitsel uyaranlar derslerin hem öğretmenler hem öğrenciler için daha keyifli ve öğretici geçmesini sağlayabilir”. (Ö1)

Materyal donanımı temasına yönelik bazı görüşler şöyledir:

“Evet, çocukların yerinde, materyalleri görerek ders alması her zaman olumlu etki yaratır”. (Ö6)

“Okul müzesindeki eğitim materyalleri sayesinde derslere olan ilginin artacağını düşünüyorum”. (Öğ.3)

Atölye temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Farklı alanlara yönelik atölye çalışması yapabileceğimiz alanlardır”. (Öğ.1)

Farklı öğrenme ortamı temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Farklı bir ortam, teknoloji ile desteklenirse ilgi ve merak uyandıracaktır”. (Öğ.8)

Görsel unsurlar temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Okul müzesindeki eğitimin başarısı, görsel unsurlara dayalı olması sebebiyle ilgi ve merak uyandırıcı olmasındır”. (Öğ.4)

Kalıcı öğrenme temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“İlgi artacaktır. Öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olacağını düşünüyorum”. (Öğ.7)

Kütüphane temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Kapsamlı (bilim, sanat, tarih kitaplarını içeren) ve öğrencilerin rahatça kullanabileceği kütüphane”. (Öğ.1)

Teknoloji temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Farklı bir ortam, teknoloji ile desteklenirse ilgi ve merak uyandıracaktır”. (Öğ.8)

Uygulamalı dersler temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Uygulamalı dersler benim ilgimi artırıyor”. (Öğ.5)

Verimlilik temasına yönelik bir görüş şöyledir:

“Tabi ki sınıf ortamından daha verimli olur”. (Öğ.6)

TARTIŞMA ve SONUÇ

Yapılan araştırma kapsamında okullarda kurulan eğitim tarihi müzelerinin, hem öğrenci hem de eğitimcilerle kültürel bir farkındalık kattığı tespit edilmiştir. Eğitim tarihi müzelerinin, öğrencilerin bireysel ve sosyal gelişimlerine büyük katkı sağladığı ve öğrencilerde kültürel değerlere sahip çıkma bilinci geliştirdiği tespit edilmiştir. Okul müzesi aracılığıyla, klasik müze anlayışının ötesinde bir anlayışla, öğrenci ve eğitimciler için sosyo-kültürel bir ortam oluşturulabileceği ve okul ziyaretçilerine, milli ve kültürel değerleriyle okul müzelerini yaşatma arzusu kazandırılabilceği sonucuna ulaşılmıştır. Okul öğrenci, eğitimci ve idarecilerinin sahip oldukları tarihi ve kültürel değerlerin önemini farkında oldukları ve bu mirasın gelecek nesillere aktarılması hususunda kendilerini sorumlu gördükleri tespit edilmiştir. Bu kapsamda, okul müzeleri aracılığıyla köklü eğitim tarihinin yaşatılması mümkün olmaktadır. Eğitim tarihi müzelerinin kuruluş ve önemine dair okul idarecileri, öğretmenleri ve öğrencilerin görüşleri ile elde edilen sonuçlar şöyledir:

Katılımcılar, *eğitim tarihi müzesinde bulunması önerilen materyaller konusunda*, geçmişten gelen okul ve okul mensuplarıyla ilgili fotoğraflar, tarihi fotoğraf ve konuşmalar, okulda kullanılmış olan eğitim araç gereçleri, mezuniyet belgeleri, eski öğrenci formaları, kitaplar ve öğrencilerin yapmış oldukları resim, heykel ve minyatür gibi sanat eserlerinin okul anıları içinde yaşatılmasının öneminden bahsetmişlerdir. Ayrıca katılımcılar, Atatürk'ün okula yapmış olduğu ziyaretiyle ilgili bilgi ve belgelere okul müzesinde yer verilmesi gerektiğini önemle

belirtmişlerdir. Atatürk'ün eğitimin önemine ve kadınlara özgü hakların sağlanmasına yönelik görüşlerinin paylaşılması da önemle belirtilmiştir. Müze kapsamında yer alan anılarla, öğrenciler kendi eğitim hayatlarına daha bir önemle bakma ve kendilerine yol gösterici olabilecek başarı hikâyelerine ulaşma fırsatı bulacaklardır. Diğer taraftan öğrenciler, tasavvur etmekte zorlandıkları, geçmiş dönemlerde kullanılmış olan eğitim materyallerini görme imkânına da ulaşmaktadırlar.

Eğitim tarihi müzelerinin kurulmasının temel amacı, müzelerin “geçmişten günümüze bir köprü görevi” görmesi şeklinde ifade edilmiştir. Öğrenciler, okul müzesi aracılığıyla, cumhuriyetin kuruluş yıllarından itibaren imkânsızlıklar içerisinde yürütülen eğitim faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmakta ve geçmiş dönemle günümüz imkân ve teknolojilerine karşılaştırma fırsatına ulaşmaktadırlar. Katılımcılar, okul müzelerinin bir öğrenme yeri olduğunu ve öğrencilerin geçmiş dönemlerdeki eğitim faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmalarının, onların motivasyonlarını artırdığını ifade etmektedirler. Katılımcılar, okul müzesinin kuruluş amacını açıklarken, “kadın eğitimi tarihi”ni vurgulamasının öneminden de bahsetmişlerdir. Öğrencilerin, kendi okullarından mezun olmuş kız öğrencilerin başarılarına tanık olmalarının önemi de ifade edilmektedir.

Katılımcılar, *eğitim tarihi müzelerini özgün kılabilecek unsurların* özellikle okuldan mezun olmuş öğrencilere ait bilgi, belge ve fotoğraflardan oluştuğunu beyan etmektedirler. Okul öğrencilerine ait başarıların yaşatılması okul ve okul mensupları açısından büyük önem taşımaktadır. Atatürk'ün okula yapmış olduğu ziyaretin belge ve fotoğraflarının, okul adına büyük bir onur kaynağı olduğu ve okulu özgün kıldığı düşünülmektedir. Katılımcılar, okul müzesinin ziyarete açık olmasının ve bir öğrenme ortamı sunmasının avantajlarından da bahsetmişlerdir. Öğrencilerin okul müzesinde yer alan objeleri inceleme ve tanıma fırsatı bulmalarının, onların okula aidiyet duygularını arttıracığı da düşünülmektedir.

Eğitim tarihi müzeleriyle gelecek nesillere bırakılmak istenen eser ve objelerin neler olduğu tespit edilmeye çalışılırken katılımcılar, özellikle Atatürk'ün okul ziyareti fotoğraflarının ve okuldan mezun olmuş olan öğrencilerin karne, mezuniyet belgesi ve fotoğraflarının yer alması gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğrencilerinin meydana getirmiş oldukları el emeği ürünlerin aktarımı da önemle dile getirilmiştir. Öğrenciler, okul müzesinde oluşturulan eski sıra ve masa gibi düzenlemelerle nostaljik bir sınıf ortamında bulunarak geçmiş dönemleri daha iyi anlayabileceklerdir.

Katılımcılar, *okul müzesinden beklentilerini açıklarken*, okul müzesinin eğitici ve öğretici bir nitelik taşıması gerektiğini ifade etmişlerdir. Okul müzeleri, bir eğitim alanı olarak görülmele birlikte aynı zamanda öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerinin geliştirilmesine imkan veren, öğrencilerin motivasyonlarını arttıran ve okula ait tarihi değerleri koruyup canlı tutan niteliklere sahip olması gerektiği belirtilmektedir.

Okul müzelerinin *eğitici ve merak uyandırıcı olabilmesi adına* neler yapılabileceği konusunda katılımcılar, özellikle teknolojik alt yapıya sahip olmasından söz etmişlerdir. Teknolojik alt yapı kapsamında okul müzesinde, üç boyutlu sanal müze turlarının olmasından ve müzeyi tanıtmaya amaçlı görsel ve videoların monitörlerden verilebileceğinden

söz edilmiştir. Okul müzesinde sanatsal faaliyetler ve drama etkinliği gibi organizasyonlara yer verilmesinin de ilgi çekici olabileceğinden bahsedilmiştir. Müzeyi tanıtıcı reklamların da müzeye ilgiyi artırabileceği ifade edilmiştir.

Katılımcılar okul müzelerinin başarıya etkisi konusunda öğrencilere büyük katkısı olduğu fikrindedirler. Çağdaş müze anlayışıyla müze ortamında ders işlenebileceğinden ve müze ortamında öğrencilerin keyifli bir öğrenme ortamı yaşayabileceğinden söz edilmiştir. Okul müzelerinin, tarihi ve sanatsal ortamında öğrencilerin kendilerini özel hissetmeleri ve olumlu duygular içinde kendilerine güvenlerini yükseltmelerinin de ders başarılarını katkı sağlayabileceği dile getirilmiştir.

Son olarak katılımcılar, okul müzelerinin derse yönelik ilgiye etkisinden bahsederken, okul müzelerinin, soyut kavramları somutlaştırarak öğrenme sürecini daha anlaşılır ve ilgi çekici kıldığından bahsetmişlerdir. Okul müzelerinin, öğrencilere eğitim hayatları ve meslek seçimleri konusunda yol gösterici ve motive edici olabileceği dile getirilmiştir. Okul müzesinin eğitici ve geliştirici unsuru dikkate alındığında geçmiş dönem eğitim yöntemleri, günümüz teknoloji alt yapısıyla desteklendiğinde, öğrencilerin derse olan ilgilerinin artabileceği de ifade edilmiştir.

Çalışmamıza benzer şekilde Özben (2017), eğitim müzelerinin tarihi ile ilgili çalışmasında cumhuriyetin ilanından bugüne kadar eğitimde kullanılan araç-gereç ve dokümanların yer aldığı eğitim müzeleri aracılığıyla gelecek nesillere bireysel ve toplumsal bir bilinç katmanın ve yön verici olmanın mümkün olabileceği ortaya konulmuştur. Abacı (1996) ise müzelerin sunmuş oldukları görsel ve işitsel olanaklarla etkin bir öğrenme ortamı sağladığından bahsetmektedir. Özmen (2018) ise müze eğitiminin gelişim süreci ile ilgili araştırmasında müzelerin öncelikle, eğitici bir amaca sahip olduğundan söz etmiştir. Çalışmamız kapsamında da genel olarak okul müzeleri “eğitim faaliyetleri” ile ilişkilendirilerek bir öğrenme ortamı olarak görülmüştür. Benzer şekilde Şahan (2005) da müze ve eğitim kavramlarını birlikte ele almış ve öneminden bahsetmiştir. Müzelerin sınıf ortamında sunulamayacak görsel eğitim imkânlarına sahip olmasından dolayı müzelerin teorik bilgiyi pekiştirebildiği belirtilmektedir. Yapılan araştırmada öğrencilerin sınıf ortamında öğrendikleri bilgileri günlük hayatlarında kullanamadıkları için bilgilerin kalıcı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla yapılan araştırmada elde edilen verilerin müzelerin uygulamalı etkin ve öğrenmeye olumlu katkı sağladığı görülerek bu çalışmayla örtüştüğü söylenebilir. Benzer şekilde Hein (2006), yapılandırmacılıkla birlikte öğrenme ve eğitim kavramlarının yeni bir yorumla ele alındığını, öğrenme ortamlarının artık keyif ve memnuniyet içinde kurulmaya başladığını ve müzelerin de keyifli bir öğrenme ortamı oluşturduğunu ifade eder. Kılınç vd. (2020), müzelerin başarıya etkisini tespit etmeye yönelik çalışmasında katılımcıların çoğu müzelerin, öğrencilerin ders başarısını arttırdığı ifade etmişlerdir. Yapmış olduğumuz çalışmada da, araştırmamızın katılımcılarının çoğu, okul müzelerinin, öğrencilerin ders başarısına olumlu katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Koçak (2006) da yine eğitim ve öğretim sunabilme potansiyeli ve yöntemlerini ortaya koymaya çalışmıştır.

ÖNERİLER

Tarihsel süreç içinde okul faaliyetleri hakkında bilgi edinilmesinin sağlanması, okuldaki mezun olmuş öğrencilerin başarı hikâyeleriyle ilham kaynaklarının oluşturulması, eğitici ve öğretici bir ortamın oluşturulması, öğrencilerin derslere yönelik motivasyonlarının artırılması ve okula aidiyet duygularının geliştirilmesi gibi kazanımlarıyla okullarda, okul müzelerinin kurulması önerilmektedir. Okul müzelerinin etkin ve verimli kılınabilmesi adına okul müzelerinin yapılandırılma sürecinde okul öğrenci, öğretmen ve idarecilerinin görüşlerine başvurulması da önemle önerilmektedir.

ETİK METNİ

Bu makalede, dergi yazım kuralları, yayın ilkeleri, araştırma ve yayın etiği kuralları, dergi etiği kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek her türlü ihlalden yazar sorumludur. Araştırma için Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun 29/01/2021 tarih ve 36 protokol numaralı kararı ile etik kurul izni alınmıştır.

Yazarların Katkı Oranı: Bu araştırmada birinci yazarın makaleye katkı oranı %50; ikinci yazarın makaleye katkı oranı %50'dir.

KAYNAKÇA

Abacı, O. (1996). *Müze eğitimi* [Yayımlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Aktekin, S. (2008). Müze uzmanlarının okulların eğitim amaçlı müze ziyaretlerine ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 103-111.

Aktın, K. (2017). Okul öncesi dönemde müze eğitimi ile çocukların tarihsel düşünme becerilerinin geliştirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 465-486. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.336734>

Akyüz, Y. (2021). *Türk eğitim tarihi*. Pegem A Yayıncılık.

Ata, B. (2002). *Müzelerle ve tarihî mekânlarla tarih öğretimi: tarih öğretmenlerinin müze eğitimine ilişkin görüşleri* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.

Baloş, P., & Karadeniz, C. (2019). Okul müzesi: Eğitim ve okul tarihine etkileşimli öğrenme temelli bir yaklaşım. *Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 1(2), 153-173.

Başaran, İ.E. (1999). *Eğitime giriş*. Umut Yayın Dağıtım.

Batır, B. (2018). Türkiye'de mektep müzesinin açılışı ve sergilenen eşyaların listesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 75, 5-34. <https://doi.org/10.32704/erdem.496200>

- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz & Demirel, F. (2018). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9789944919289>
- Çalışkan, H. ve Çerkez, S. (2012). Sosyal bilgiler derslerindeki müzeyle eğitim uygulamalarının öğrenci görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(1), 162-173.
- Çelikkaya, H. (1991). Eğitimin anlamları ve farklı açılardan görünüşü. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3, 73-85.
- Dönmez, C. (2005). Atatürk ve cumhuriyet döneminde ortaöğretim. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 255-268.
- Ertürk, S. (1991). *Eğitimde program geliştirme*. Meteksan Yayınları.
- Fidan, N. (2012). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Pegem Akademi.
- Filiz, N. (2010). *Sosyal bilgiler öğretiminde müze kullanımı* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Gözüküçük, M. (2016). Eğitimin tarihsel temelleri. F. S. Kırmızı ve N. Duban (Yay. Haz.). *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (29-75). Anı Yayıncılık.
- Güleç, İ., Çelik, S., & Demirhan, B. (2012). Yaşam boyu öğrenme nedir? Kavram ve kapsam üzerine bir değerlendirme. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(3), 34-48.
- Hein, G. E. (2006). Museum education. 13.03.2023 tarihinde <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9780470996836#page=359> adresinden erişilmiştir.
- Hooper, E. (1999). *Müze ve galeri eğitimi*. (Çev: M.Ö. Evren, E.G. Kapçı). Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kılınç, M. vd., (2020). Eğitim tarihi müzesi gezisinin Türk eğitim tarihi dersi başarısına etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(69), 981-986. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2020.4014>
- Koçak, N. (2006). *M.E.B. 75. Yıl Cumhuriyet Eğitim Müzesi ve eğitim potansiyeli*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ankara üniversitesi.
- Maccario, N. K. (2002). Müzelerin eğitim ortamı olarak kullanılması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 275-285.
- Mercin, L. (2015). Müzeler ve Toplum. Şubat 20, 2023 tarihinde <https://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/Yrd.-Do%C3%A7.Dr.-Levent-MERC%C4%B0N-M%C3%9CZELER-VE-TOPLUM.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Meydan, A. ve Akkuş, A. (2014). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin tarihi ve kültürel değerlerin kazandırılmasındaki önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 29, 402-422. <https://doi.org/10.14781/mcd.92390>
- Neuman, W. L. (2009). *Toplumsal araştırma yöntemleri: nitel ve nicel yaklaşımlar*. (Çev: S. Özge). Yayıncısı.
- Özben, G. Ç. (2017). *Türkiye’de eğitim müzeleri: sorunlar ve çözüm önerileri* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Özmen, S. S. (2018). Müze eğitiminin gelişimi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11), 301-324. <https://doi.org/10.20304/humanitas.404777>

- Patton, M.Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Çev., M. Bütün & S.B Demir). Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9786053649335>
- Rose, P., Beeby, J. & Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*. 21(6), 1123-1129. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.1995.21061123.x>
- Sert, H. B. (2019). *Müzedede görsel sanatlar eğitimi*. Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9786052416372.06>
- Şahan, M. (2005). Müze ve eğitim. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 487-501.
- Şenkaloğlu, S. (2021). Cumhuriyet dönemi Türk eğitim sistemi ve sorunları. *Ajer Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 24-36.
- Üztemur, S., Dinç, E., Acun, İ. (2018). Müzeler ve tarihi mekânlarda uygulanan etkinlikler aracılığıyla öğrencilerin sosyal bilgilere özgü becerilerinin geliştirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46, 294-324. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.349442>
- Yazar, T. ve Keskin, İ. (2018). Milli Eğitim Şuralarında yaşam boyu öğrenme, halk eğitimi, yetişkin eğitimi ve yaygın eğitim ile ilgili kararların değerlendirilmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi (HAYEF)*, 15 (1), 63-68. <https://doi.org/10.26650/hayef.2018.15.1.0002>
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 23(112), 7-17.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, F. (2016). Eğitime ilişkin temel kavramlar (Yay. Haz. F. S. Kırmızı ve N. Duban). *Eğitim Bilimine Giriş* içinde (1-28). Anı Yayıncılık.